

Entered as Second-Class Matter July 13th, 1893, at the Post Office of Chicago, Illinois, under Act of March 3rd, 1879.

Metai XXIII

CHICAGO, ILL., PENKTADIENIS, 7 d. RUGPJŪČIO (AUGUST), 1914 M.

No. 32

Jau Kilo Didysis Karas Europoj.

Apie mažąjį karą, kuris buvo kaip užkandis prieš pietus—apie karą Austrijos su Serbija, dabar nieks nesirūpina, nors ir tas bus visgi didesnis negu Amerikoje vedami teatriniai karai; dabar kilo jau didelis karas ir tai taip didelis, kokio ant žemės dar nebuvo. Jame dalyvaus apie 16 milijonų kareivių. Karan bus įtrauktos ne tik visos didės Europos tautos, bet nuo jo neišsilaus nei mažosios.

Karą Rusijai Vokietija apsaugė, su Francuzija gi jis prasidėjo be formalios apsaukimo. Italija iki šiol kare nedalyvauja, žada ji su visais draugais ryšius ir laike karo palaikyti, bet ir ji, matyt, netiki, kad galėtų pažadėjimą išpildyti, nes ir ji mobilizuoja savo kariūmenę.

Už karo pradėjimą prieš jo apsaukimą su Francuzija, šioji kaltina Vokietiją, toji gi apkaltina grafinę Francuziją. Sulgyvokietų, prieš karo apsaukimą francuziškai orlaivininkai perlėkė rubežius ir Vokietijoje metė bombas, kas sankaikos laike neištesinama; vokiečiai sako, jog mažos francuzų dalys prieš karo apsaukimą peržengė Vokietijos rubežius, bet toki patrolių peržengimą ir sankaikos laike pasitaikę pasitaikę kartais ir jų susimūsimas, o karą negirdo. Ir vokiečių patrolems nekarta pasitaikė paklysti ir užskuti Francuzijon; nekarta ten paklydo ir vokiečių kariški orlaiviai.

Francuzai gi kaltina už karo pradėjimą vokiečius, nes jie pirmiausia įsiveržė per rubežius, bet francuzų tapo atgal išvyti. Vokietijos kariškoji valdžia užtikrina, jog francuzų apkaltinimai yra neteisingi, nes iki pertraukimo diplomat. ryšių nei vienas vokieškas kareivis neperžengė Francuzijos rubežius. Turbut vokiečiai tikėjo, kad jiems pasiseks Francuziją sulaukinti nuo besiskubinimo pagelbon Rusijai, kuriai pirma karą apsaugė. Geriau grumtis su vienu priešu negu išsiskirti su keliais. Vokietija gerai žino, kad, karą vedant jai vien su Rusija, Anglija nesikišų, Rusijai pagelbon nesiskubintų; jeigu gi ji karan įsikū, tai vien todėl, kad ją su Francuzija risa ankštesni ryšiai negu su Rusija; ji nenori leisti, kad Francuzija būtų visai apsiplintusi, nes tasysk jai vienai prisieyti grumtis su perdaug įsiviravusia Vokietija.

Jau po atsilankymo Vokietijoje francuziškų orlaivininkų ir paklydusių francuziškų patrolių, Vokietijos ambasadorius lankėsi pas Francuzijos užsienio ministerį ir prasė, prikabinę, kad Francuzija Rusijai nepadėtų, bet vis gavo atsakymą su visokiomis pasargomis, kas rodė, kad ji nenori Vokietijos prašymą išpildyti. Jeigu Vokietijos ambasadorius tarėsi su Francuzijos užsienio ministru, tai aišku, jog jis atsidarė francuziškų orlaivų, nei jų patrolių nepalaikė už karo pradėjimą.

Negalėdamas gauti nuo Francuzijos užsienio ministerio geidžiamo užtikrinimo, ambasadorius vardu savo valdžios pastatė Francuzijai, taip kaip pirma Rusijai, ultimatum ir po 24 valandų pats pas ministerį atėjo atsiumti atsakymą. Atsakymas vienok buvo neužganėdinantis. Todėl jis, pakėlęs protestą dėl rubežiaus peržengimo ir sudaužymo Paryžių vokiečio jubilario pardavines ir sumušimo kelių vokiečių, rugpjūčio 3 d. iš Paryžiaus išvažiavo.

Neutrališkumą vienok Vokietija pirma sulaužė, nes pasiuntė 100,000 kareivių į nepriegulmingą Luxemburgą kunigaikštystę, esančią tarp Belgijos ir Francuzijos, iš kurios tai pusės, nesitikiama užpuolimo, Francuzija tvirtiną neparengė. Savo kariū-

menę Luxemburge sutraukė prie Francuzijos rubežiaus. Ilgiaus Francuzija lankti negalėjo, nes savo pasielgimu Vokietija parodė, kad ji nori užpulti iš silpniausios Francuzijos pusės, per svetimą neutrališką kraštą, ir tokiu būdu ji karan įtraukė.

Nors Vokietijos valdžia užgina, bet ištikimos privatiškos žinios paduoda, jog vokiečių kariūmenė įsiveržė prie Liege į Belgiją ir užėmė taipgi Hollandijoje miestą Limburgą. Žinia apie įsiveržimą vokiečių Belgijon ir Hollandijon, kurios nemanė karan kisti, suerzino Anglijos gyventojus, nes Belgijai nuo Hollandijos atsiskyrus, jos neutrališkumą užtikrina Anglija. Hollandija gali pati nuo vokiečių atsiginti, pakanka atidaryti saugojančius nuo jurių pylimus ir jurių vanduo užlies Hollandijos lygumas ir gali paskandinti įsiveržusią priešų kariūmenę.

Visa Hollandijos žemė mat yra žemiau jurių paviršiaus, Hollandijos gyventojų darbu iš jurių išveržta.

Vokietija neva ramina lygiai Hollandiją, kaip ir Belgiją, kad nemanom karo perkelti nei į vieną, nei į kitą, bet daro tai todėl, kad neerzinti Anglijos, kurią tikisi dar, gal be pamato, nuo įsikisimo sulaukyti, bet ištikro, matyt, mano per Belgiją Francuzijon įsiveržti, nes iš tos pusės Francuzija tik mažas turi tvirtoves.

Vokietija kreipėsi Belgijos valdžion su prašymu leisti Vokietijos kariūmenę per Belgiją traukti Francuzijon, bet gavo atsakymą, jog pirma jai Francuzija pažadėjo apginti neutrališkumą. Dabar Vokietija garsina, buk francuzai traukia savo kariūmenę prie Belgijos rubežių ir per ją nori Vokietijon įsiveržti; todėl ji turinti Belgiją užimti, kad francuzams kelią užstotų galėtų. Kad francuzai renka savo kariūmenę prie Belgijos rubežių, tam nieko įstabus nėra, nes iš tos pusės jie laukia vokiečių užpuolimo; mėginti veržtis iš rytų neperanku, nes prie Vokietijos rubežių yra didelės francuzų tvirtovės. Taigi, kaip rodosi, didesni musiai francuzų su vokiečiais prasidės svetimam, neutrališkam krašte, nes; įėjus vokiečiams Belgijon, ten žengti turės ir francuzai; atsiųs pagelbon belgams, kiek galės, kareivių ir Angliją.

Vokietija atsisaukė Anglijon su prašymu nesikišti karan Vokietijos su Francuzija, pažadėjo net ir pergalęms perdaug nenusiskriausti Francuzijos; pažadėjo nemėginti veržtis jūn nuo šiaurės, taigi per Belgiją, nesiartinti su kariškais laivais ir prie jos vakarinųjų pakrančių. Anglijos užsienio ministeris vienok atsaikė, jog Anglija laikysis su Francuzija, nes to gyventojai reikalauja. Londone buvo dideli danių susirinkimai ir minios reikalavo karo; labai mažai buvo karo bijantių.

Mobilizuoja savo kariūmenes ir mažosios Europos tautos, kaip tai: Švedija, Norvegija, Danija, Belgija, Hollandija; saukia tarjastyston atsargos kareivius ne tik visos Europos tautos, bet ir kitose žemės dalyse. Japonija priėmė karan savo karišką laivyną. Mobilizuoja kariškas pajėgas Kanada, Australija, Pietinė Afrika ir Indijos. Taigi, kilus karui Europoj, jis gali apimti visą sietą. Japonijos ministeris pirmininkas išreiškė nuomonę, jog tik milžiniškas karas, kokio dar ant žemės nebuvo, gali tautoms ilgą sankaiką ir nusiginklavimą atgabenti, nes po karui lygiai pergalėtos, kaip ir karą laimėjusios tautos taip bus apsiplintintos, kad turės išsėti kokį šimtmetį, ar daugiau, apie naują karą ir sapnuoti negalės. Didelėms kariūmenėms vyrų pritrūks.

Nors karas prasidėjo, bet didelių mušių dar nebuvo, buvo vien, ypač prie Francuzijos rubežių, patrolių susirėmimai, didės armijos dar rubežių neperžengė. Rusijos pusėj vokiečiai žengia greičiau, nes mat Rusijai reikia ilgo laiko, kol ji priširengia ir sugabena, kur reikia, savo kareivius. Pradžioj karų rusus vis mušė jos priešai. Todėl Rusijon vokiečiai žengia drąsiau, bet ir Lenkijon skaitlingesnė vokiečių armija nepersikėlė.

Dalis vokiečių kariūmenės perėjo rubežių rugpjūčio 2 dieną ir užėmė Lenkijoje miestus Kaliszą ir Bendziną, o ant rytojaus garnizonas Liublinco, po trumpam besisaugančių su rubež. sargyba, užėmė pagarsėjusį stebuklingu Motinos Dievo abrožu Čenstachovą. Visi tie miestai yra labai arti rubežiaus. Apie įsiveržimą vokiečių Lietuvon dar nieko negirdėt. Vien kazokų dalis perėjo rubežių ir mėgino Johannsburgą paimti, bet ir tie turėjo grįžti atgal.

Didesnių susirėmimų vokiečių su rusais galima lankti tik toliau nuo rubežiaus, prie didesnių tvirtovių, kaip tai: prie Varšavos ir Kauno, o paskui tikrai didelio mušio Lietuviško Brasto apeliškėse.

Rugpjūčio 3 d. vokieškas kariškas skraidulio bombardavo Liepoją ir jį uždegė, bet miesto neapvaldė, ant kranto jureivių nesodino, nes miesto apvaldymui jų permažai turėjo.

Stockholman atėjo žinia, jog neot Aland salų buvo pirmas mušis rusiškų laivyno su vokiečių. Rusai tapo įveikti ir pabėgė į Finiską jurių koją. Vokiečiai rusiškų laivų vyti nedrįso, nes ant kelio buvo druta rusiška tvirtovė Sveaborg.

Vyriausiojū Francuzijos kariūmenės vadovu tapo paskirtas generolas Joffre, o Rusijos—kunigaikštis Nikolajus Nikolajevič; Vokietijos kariūmenės vadovystę paims, turbut, pats cėsiorsius.

Vokietijoj suėmė važiuojančią iš Londono Peterburgan sererį karo motinos, kunigaikštienę Alexandrą. Peterburgan keliauti jai neleido, palikta jai grįžti Londonan, arba Danijon važiuoti. Jina išvažiavo Danijon ir per Švediją į Finlandiją rengiasi grįžti Peterburgan.

Austrija tik dabar pradėjo rinkti savo kariūmenę Galicijoj ir Vengrijoj prie Rusijos rubežių. Ten pasiūta net dalis kariūmenės iš Serbijos.

I paskirtą vietą neatėjo Breumos garlaivis "Kronprinzessin Cecilie". Jis iš New Yorko gabenon Europon aukso už \$10,000,000. Jisai sugružo atgal Amerikon ir apsisėjo prieplaukoje Bar Harbor, Me.

Vesti Francuzijos užsienio ministerijai apsiėmė buvęs ministras pirmininkas Doumergue; vedęs jos reikalus Viviani pasilieka tik ministerij pirmininku.

Paskutinės žinios. Vėliaus telegramai praneša, kad Anglija apkaltina Vokietiją ir Austro-Vengriją turį prieš save Rusiją, Francuziją, Angliją, Serbiją ir Belgiją, kuri žada visomis įjėgomis priešintis vokiečių įsiveržimui ir jos žeme.

IS LIETUVOS.

VILNIAUS GUBERNIJA. VILNIUS.

× Vilniaus paviete dega gėrių dvarponių Pręzdzieckio ir Tukallo.

× Vilniuje iškilo kanalizacijos darbininkų streikas. Miesto valdyba užsispyrė nepildyti darbininkų reikalavimų padidinti algas ir žada paliusuoti nenorinčius dirbti senomis sąlygomis darbininkus.

BOGUŠLAVIŠKIS, Viln. gub. Prienų sodžiuje sudėgė 6 neturtingų ukinkinių triobos.

SVENČIONIS. Čia ir taipogi Vilniaus apskrčiuose išsiplatino gyvulių maras, ačiū kam visi jo markai sulauktyta.

GIEDRAICIAI. Nusiskundžiama, kad ši parapija esanti dar sulenkinta. Tarp dvary tarnautojų, lietuviškai ir lenkiškai kalbančių, santikiai esą įtempti ir prieinama dėlei tautiškojo klausimo net prie susirėmimų.

KAUNO GUBERNIJA. KAUNAS.

× Sienapjūtė šimet Lietuvoje esanti labai skubi. Darbininkams mokama diena i r. 50 k. iki 2 rub.

× Sulgy padarytos statistikos pasirodė, kad Kauno dvasiškoje seminarijoje klerikai pagal tautystę sekanciai skiriasi: 120 lietuvių, 17 lenkų, 7 latvių ir 2 gudai.

× Kaune 1913 metais manoma atidaryti ukiro paroda.

× Lietuvių dailės paroda Kaune, kaip pranešama, per vieną mėnesį atlaikė suvis 1,000 žmonių. Už bilietus, paveikslus, atvirlaiskius ir katalogus surinkta suvis 843 rub. Kun. pral. Maculevičius (Maironis) pirkęs paveikslų už 200 rub. Vienas žmūdinavičius paveikslas, kuris buvo išstatytas parodoje, paimta Pragon, Čechijoje, kur iš jo žadama nuimti kopijų.

PANEVŽYS. Čia stengiamasi trumpinti girtuoklystę. Miesto duma, kaip pranešama, nutarė prieš šventadienius laikyti traktierius ir monopolius uždaryti nuo 5 val. popietų. Mugių (turgų) dienos gėrimo vietos busiančios atdaros tik nuo 12 val. iki 5 val. popietų.

× Panevėžio miestas norėjo gauti iš valdžios koncesiją elektros, bet tas buvo jai atsakyta.

KUPIŠKIS. Liepos 5 d. sudėgė viensėdžio Malinausko triobos. Likę tik klijimas ir daržinė. Ugnis kilusi iš virtuvės. To paties ukinkino triobos sudėgė jau penktą kartą; šį kartą nebusios nei pabaigtos po paskutinių gaisrui.

STUMBRISKIS, Pan. apskr. Valstiečiai, kaip pranešama, nutarė prašyti gubernatoriaus, kad palengvintų jiems kelių taisymą, ir tuom tikslu rengia deputaciją Kaunan.

× Apie Stumbriskį dėlei sausumos dega miškai. Pranešama, kad buvęs didelis gaisras "Žaliojoje" girioje.

TYTAVĖNAI, Ras. ap. "Liet. Žiniose" rašoma, kad šioje apieilinkėje dėlei sausumos gal būt likę dideli rugiai išrodą blogai, bet grūdų mažai; vasaros juos neduodas šaudyti, šieno pievos mažai, dobilai nudžiuvę; bulvėms sausuma taipogi kenkianti.

PADUBYSYS, Šiaulių apskr. Pašaušio dvary, kuris kadaisia buvo šv. Ignaco Lojolos ordono vienuolio nuosavybė, nupirkus lietuvių kompanija ir žadanti išskirstyti žmonėms. Toji pati kompanija nupirkusi ir "Alvyraus" dvarelį.

SVĖKŠNIAI. Vietos gyven-tojas T. Balsius, kaip pranešama, gavęs iš savo mirusio Kurskėdės Dr. J. Balsiaus 20,000 rub. palikimo, kurisai jam esąs jau ir pripažintas.

SUBAČIUS, Ukm. ap. Tarp Panevėžio ir Subačiaus, kaip pranešama, traukinyse suvažinėjo A. Breiva, kurisai buvęs kurčias ir ejęs tuom laiku geležinkelio.

× Subačiaus ukiro ratelis surengė Mickapetrijų palivarke vakarą, sakoma, gerai pavykusį. Vaidinta "Ant Bedugnės krašto." Norėta liepos 13 d. vaidinti

"Švarkas ir Milinė," bet gubernatorius leidimo nedavęs.

PAPILYS, Zarasų ap. Vietos dvare, išėjus žmonėms bažnyčion, sudėgė malunas, lentpjuvė ir skindelių dirbtuvė. Nuostolių gaisras padaręs apie 10,000 rub.

ŠAUKOTAS, Šiaulių apskr. Lietuvos laikraščiuose rašoma, kad šiai miestelis pagarsėjęs savo girtuoklybe ir buk kas pėnyčia ir subata esama pėstynių. Ukinkinkai, pardavę javų, pasgeria ir, parvažiavę namon, savo pačias muša.

SKUODAS. Valsčius norėjęs nutarti uždaryti visas įstaigas, pardavinėjančias svaiginančius gėrimus, bet dėlei neuztektino valstiečių suėjimo susirinkiman ne galima buvę nutarimo įvykdyti ir reikėję kitam kartui atidėti. Dabar, sakoma, valsčiuje prasidėjusi agitacija prieš tokio nutarimo padarymą.

UTĖNA, Ukm. ap. Pasimirė lignonbutyje Julijona Repušintė, 24 metų mergina. Pas vėlionę buvo ant veido dėmių, kurias jįjį norėjusi išnaikinti. Tuom tikslu užėjo pas šundaktarę Simonėlio Anelę ir gavo iš josios vaistų. Pavartojusi tų vaistų, pasijuto negerai, buvo nuvežta lignonbutin ir čia pasimirė.

GRUZZIAI. Kantimų sodžiuje A. Bagužis, bejuokaudo mas užtaisyta šaudykle, pašovė Jokubą Kristopaičiką, kurisai nugalbenta Gruzdžių lignonbutin.

× Buvėnių sodžiuje, Gruzdžių vals., kaip pranešama, rasta kitų paukščių užkapotas varnėnas su prišūti prie kojos žiedu, ant kurio parašyta "Ornithol Komiteto moskova F—1874." Žiedas dabar esąs Gruzdžių miestelėno P. Litvino rankose.

MESKUIČIAI, Šiaulių apskr. Valsčius turi triobą, kuri iki šiolei buvo grūdų sandėliui vartojama. Dabar toji trioba parduodama.

× Mekų sodžiuje, Meskuičių parap., kaip pranešama, sudėgė keletos ukinkinių triobos. Vienam ukinkinui sudėgė visi gyvuliai. Gaisras kilęs, kaip spėjama, iš to, kad kas nors, girtas bebudamas, užkrėtė ugnį.

× Mekų vaikinai, kaip pranešama, pasidarė alaus ir per ketletą dienų "baliavojo." Pagaliaus pradėta peštis. Peštynėse Jonas Muiša, sakoma, begelbėdamas tėvą, kirtęs dalgiu Alex. Šeškui. Šeškas, vos gyvas, nugalbenta Šiaulių lignonbutin.

PANDĖLIS, Zarasų ap. Valsčius nutarė uždaryti vieną žmonių labai lankomą traktierių, nečiaus monopolį ir dar penkias alutides, dėl nežinomų priežasčių, palikto.

ŽAGARĖ, Šiaulių ap. Lietuviai, imdami pavyzdį iš latvių, kurie šiais metais suruošė čia savo privatinės mokyklos naudai dvejus gegužines, mano irgi rengti.

SKIRSNEMUNĖ. Besimaudydamas Nemune, prigėrė Bonifacas Gadlinskas, 17 metų vaikiną.

ŠIAULIAI. Pasibaigė arkliai sudaužė tulą iš Kurtuvėnų paeinantį vaikiną, kurio pilna pavarė nepaduodama,—vien raidės Z. U. Sudaužymas, nors sunkus, bet nepavojingas.

Žemaičių vyskupija. Naujai pašvęsti kunigai paskirti: Gasinas Jon. ir Palėvėnė kam.; Strumila ir Sėdą kam.; Zacharzeviskis ir Šancus kam.; Ruseckas Tirkščių kam.; Juškevičius ir Žarėnus kamend.; Kripaitis ir Kupiškį kam.; Margevičius ir Južintin kam. Sėdos kam. kun. Gvalda perkeltas

Naumiestį (Rietavo dek.) kamend. Buvęs Liepojaus mokyklos kapelionas, kun. L. Kulvelis, o dabar gyvenęs kokį laiką Varšavos archieviskupijoje, persikėlė ten ant visados.

SUVALKŲ GUBERNIJA.

PILVIŠKIAI, Mariam. apskr. Atidaryta čia dviklasė mokykla, kurioje mokslas prasidėjęs rugpjūčio 15 d. Tokių mokyklų, kaip spėjama, busi daugelyje Suvalkijos vietų.

SINTAUTAI, Vilk. ap. Vieton seniau sudėgusios bažnyčios, čia baigiamas statyti nauja mūrinė. Likę įtaisyti tikta bokštus. Dabar pamaldos laikoma tam tikroje medinėje šioje. Lietuvos laikraščiuose keliama sumanymas, kad toji šioja paskui būtų paversta liaudies namais.

× Neuzilgo Sintautuose žadės būti pirmas lietuvių vakaras. Manoma vaidinti "Švarkas ir Milinė."

× Sintautuose naujai įsventintas kunigas Vaitekaitis laikė pirmas savo mišias, kuriosna, sakoma, susirinko daugybė žmonių.

× Advernuose, Sintautų valsč., pasimirė Vilkaviškio gimnazijos mokins Juozas Užupis, skaudžiai susitrenkęs, iš ko galvoje trukusi gisla. Po susitrenkimui gyvenęs tikta 15 minučių.

× Sintautų "Žagrės" ukiro ratelis, spaudos sukaktuvėms parminėti, savo susirinkime surinko arti 12 rub. "Žiburio" mergaičių progimnazijos naudai.

MARIAMPOLĖ. Sulgy pranešimų, liepos 20 d. čia turėjo būti bendras Maskvos ir Varšavos lietuvių studentų vakaras. Vaidinti buvo išrinkta Zemkalnio "Birutė," kuriai muziką yra parupinęs M. Petrauskas. Veikalas "Birutė" prieš keletą metų buvo atkurtotina Mariampolėje statytas.

× Mariampolės burgomistų, vieton mirusiojo Baranausko, paskirta Januševičius, buvęs Aukštaitės karo-policijos raštvedžiū.

SASNAVA, Mariam. ap. Pranešama, kad sargybiniai darę kratą pas vietos ukinkinus: Smilgių Apačėti ir Ruškį ir Raišupio J. Kedį. Jieškoję žmogaus, vedančio "pasazierius" per rubežių ir gabenancio iš Prusų ginklus. Ruškį buvo nusivėžę net Mariampolėn, bet tenai paleido.

KAPČIAMIEŠTIS, Seinų ap. Juškonų sodžiuje per Petrinės laike mišparų pakilo didelis gaisras, kuriame sudėgė didžiausia ir gražiausia kaimo dalis. Žmonės visi buvo išėję bažnyčion. Daugeliui sudėgė viskas: pasilikę tik drabužiai, kuriais atlainduos buvo išėję. Ugnyje mirtinai apdegė piemenukas, kuris, parginęs gyvulių, išėjosi trioboje. Labai apdegė dar vienas senis, kurisai norėjo išgelbėti savo meitėlį. Gyvulių ugnyje sudėgė: 5 karvės, vienas teliukas, 25 avys, daug kaulių, vištų, ančių ir t.t. Gaisrą gesinti trukdė įnirusios bitės, kurios žmones gylė kaip pasiutusios ir nedavė priekiti arti prie degančių triobų.

NAUMIESTIS. Anapus rubežiaus gulincioje Sirvintoje, sulgy pranešimų, liepos 19 d. turėjo atsitūti įsteigiamasai "Birutės" draugijos susirinkimas. Tai bus bene pirmutinė lietuvių draugija Sirvintoje.

PAJEVONIS, Vilk. ap. Čia atsiuvo iškilmingos naujai įsventinto kunigo P. Karaliaus primicijos.

SLAVIKAI, Naum. ap. Silgalų valsčius nutarė panaikinti monopolį ir visas smukles.

GRISKABUDIS, Naum. ap. Įsteigė čia "Blaiivybės" skyrius. Valdybon išrinkta: kun. Katijus

— pirm., J. Vencas — vice-pirm., V. Bilevičius—rašt. ir J. Kriaučiūnas—įžd.

PRIENAI, Mariam. ap. Steigiama čia skyrius Kriksčionių Darbininkų dr-jos, kurios centras yra Mariampolėje. Norima taipogi įsteigti "Blaiivybės" skyrius.

SEINAI. Kaip paaikėjo "Žiburio" skyriaus susirinkime, čia praėjais metais padaryta apie 20 susirinkimų, skirtų vien jaunimo reikalams. Susirinkimai buvę įvairiausio turinio ir, sakoma, padarę jaunime gan žymias permainas.

LEIPALINGIS, Seinų apskr. Mirė valsčiaus raštinkas Kulėša.

× Leipalingyje prieš kiek laiko buvo nutarta steigti 8 pradinės mokyklas, Liepos 2 d. valsčiaus sueigoje viršininko padėjėjas paragino žmones užsisakyti reikalingą medį ir suvežti medžiagą. Sueigoje kilo triukšmas, kad, girdi, nereikią mokyklų.

Monopolijai toji pati sueiga lačiaus nutarė uždaryti.

GULBINIŠKIAI, Liudvinavo par. Pasimirė, pusantų metų pasirges ukinkinas Mot. Radžiūnas. Vėlionis buvo 62 metų amžiaus.

PUNSKAS. Seinų valsčiuje yra keturios mokyklos. Buvo pakeltas sumanymas įsteigti dar keturias naujas mokyklas, bet valsčiaus sueiga sumanymą atmetė.

Valsčius nutarė uždaryti visas smukles Punske, Smalėnuose ir Kalėtnike.

RYGA. Vietinėje "Kanklių" draugija turėjo savo metinį susirinkimą, kame pasirodė, kad praėjais metais dr-joj buvo 42 narių (šimet 54), įplaukų turėta 496 r. 47 k. ir išlaidų buta 496 r. 47 k. Narių susirinkiman (antrą kartą šauktan) atėjo viso 15. Valdybon sekantiems metams išrinkti: p. Vizbaras—pirmininku, ir Dr. Rudis, B. Giedraitis, Grigaliūnas, Kačanauskas, Janušauskas, Mašiotas, kun. B. Kinias, Augstakalnis ir Bilinas—valdybos nariais. Draugija turi savo knygyną, kurin pareina įvairių pakraipų laikraščius.

× Rygoj liepos 5 d. atėjo policija į redakciją latvių laikraščio "Jauna Bals" ir suareštavo visus tarnaujančius redakcijoj ir juos laikė iki vakaro policijos arešto, o jų namuose padarė kratas, bet nieko nerado.

× Rygos latviai ketiną neužilgo statyti namus savo muzėjui.

× Rygoje birželio pabaigoje buvo dideli karščiai. Dėlei karščių daugelis ėjo maudytis. Karščių laikų prigėrė 6 žmonės, tarp jų 3 lietuviai; pavardės tačiaus nepaduodama.

× Daug triukšmo buvo sukilę dėlei to, kad Rygos "Provdninko" kaliošų dirbtuvės pirmaus vartodavo tokį benzinių kurisai labai kenkdavęs darbininkams ir nuo kurio pastarosios net sunkiai susirgdavo. Triukšmui iškilus, pradėta geras benzinas vartoti. Dabar, kaip pranešama, pradėta vėl kenksmingas benzinas vartoti, ir darbininkų nuo jo vėl pradėta sirgti.

ORLAS. Pranešama, kad prie Aleksejavo vyrų gimnazijos išlaikė brandos kvotimus lietuviai Juozas Michaila ir Vincas Vitkauskas, kuriuodu mokinosi privaliniai.

Užsisakyti kasdieninį "LIETUVOS" priedą apie karą. Skaitlykit apie jį ant 5 puslapio.

IS AMERIKOS.

AMERIKOS BIRŽOS
UŽDARYTOS.

Visos Amerikos biržos, kur pirkliojama valstybinėmis pajamomis ir privatinėmis akcijomis, tapo uždarytos. Mat iš Europos pradėta siųsti glėbius įvairių akcijų ir piniginių popierių, reikalaujant už jas sugrąžinti aukšt. Biržos todėl užsidarė, kad tuos reikalavimus sustabdyti ir neišduoti iš šios šalies daugybės aukso.

EUROPA GAUDO AMERIKOS
PINIGUS.

Chicago, Ill. Jau besirengiant į karą, Europa buvo pradėjusi traukti aukso iš Amerikos milijonais dolerių kas savaitę, o prasidėjus tikram karui, Europa pasidėsi visomis pajėgomis Amerikos aukso gaudyti, parduodama ant rinkos komerciskais popierais už beveik. Ir jeigu Amerika nebūtų susepėjusi uždaryti biržų, tai Europa būtų visus Amerikos pinigus išgaudžiusi.

Uždaryti biržos, Europai dar liko proga gauti pinigų per antžias rankas, būtent iš bankų, ir todėl visi Amerikos bankai turėjo tai pinigų traukti sulaukyti, pakol tas karštis nepereis.

Taigi, dabar Amerikos Clearing House išleido įsakymą visiems Amerikos bankams reikalauti nuo depozitorių 60 ir 90 dienų laiko išmokėjimui sumų \$100 ar didesnių, ir 30 dienų laiko išmokėjimui mažesnių sumų. Šitą įsakymą turi pildyti visi Amerikos bankai, taigi ir lietuviški bankai. Kad papildyti tai pinigų sumažėjimą, tai Amerikos valdžia paliepė padirbti 500 milijonų dolerių naujais pinigais.

Sie nauji pinigai taps išsistintinėti į bankus, kad papildyti Europos ištrauktus pinigus.

Iš šios milžiniškos sumos naujų pinigų Chicago bankai gaus 50 milijonų dolerių.

Kada bankai gaus šiuos pinigus, tai tikimasi, kad bankai vėl galės liuosai pinigus depozitoriams išmokėti be reikalavimo "laiko."

Washington, D. C. Svetimų kraštų laivams leista laike karo naudotis iš Amerikos vėliavos, nes jos laivai, kadangi Amerika karan nesikūlis, bus nepaliečiami. Tokiu būdu prezidentas mano Europą nuo bado apsaugoti, o karas, kaip mano, negreitai pasibaigs. Tokiu būdu Amerika ne vien Pietinėj Amerikoje, bet ir Europoje galės išplatinti savo įtakę.

Washington, D. C. Europoje yra daug amerikonių, kurie, paliovus plaukioti Europos garlaiviams, negali namon sugrįžti, turi laukti karo pabaigos. Šaukėsi jie prie Amerikos valdžios su prašymu atsiųsti laivus juos iš pavojaus išliuosuoti, ir valdžia mano jų prašymą išpildyti, nori mažai pinigų turintiems ir pinigais pagelbėti. Tam tikslui paskirta \$5,000,000.

IS DARBO LAUKO.

New York. Sustreikavo čia 2,000 darbininkų, grigulinių į "Bathing Suit Makers" uniiją. Darbininkės reikalauja algų padidinimo.

Geležinkelio užsakymai. Kad geležinkeliai, matomai, laukia geresnio biznio, tas matyti iš sekančių kontraktų, padarytų su įvairiomis pieno ir geležies dirbtuvėmis:

Central Railroad of Georgia—4 lokomotyvų.

Burlington geležinkelis—15 lokomotyvų.

Chicago & Great Western—500 atdarytų vagonų.

Southern Pacific—20 pasazierių ir 10 "switching" lokomotyvų. Šios lokomotyvų svers 305,000 svarų kiekviena.

Baltimore & Ohio—2,000 atdarytų vagonų pataisyti.

New York Central—1,200 anglijos vagonų.

Union Pacific—107 pasazierių, 15 bagažo, 5 krasos, 21 valgomajį, 8 observacijos, 2 parlor ir 20 Pullman'o karų.

Chicago & Great Western—1,200 tonų rėlių iš Illinois Steel Co.

Rock Island geležinkelis—

10,500 tonų rėlių iš Illinois Steel Co.

Apart to gauta kontraktai, arba užklauskimai iš užrubežius.

Intercolonial Geležinkelis (Kanaadoj)—3 "switching" lokomotyvų.

Cili valdiški geležinkeliai (Pietinė Amerika), 125 lokomotyvų.

Intercolonial geležinkeliai Centralės Amerikos—5 lokomotyvų.

IS VISUR.

Dortmunde, Kansemano kasyklose sudegė 15 angliakšių. Nuo ko oloj atsitiko ugnis, tas iki šiol neišaiškinta.

Suvenytų Valstijų užsienio ministeris Bryan atsisakė į Meksikos revoliucijonierių vadovą Carranzą su reikalavimu suvaldyti pagarsėjusį generolą Villą. Washington mat gauta žinios, jog Villa nuo gyvulių augintojų aplinkinėse Chihuahua pareikalavo, kad jie jam išduotų visus savo arklius. Bet kad Villa nenori Carranzos klausyti, nuolatai prieš jį šiauliasi, tai nelengva bus jį suvaldyti. Gali ministeriui Bryanui prireikti suvaldyti ir Carranzą, kuris taipgi nesilaiko tarptautiškų teisų ir per tai Suvenytoms Valstijoms nemažai nemalonumų gali padaryti, įstumi jį į vaidus su Europos tautomis. Carranza užtikrina, jog jis nepripažis Huertos užtrauktų svetur skolių ir svetimiems išduoti koncesijai. Jeigu jis tai norės išpildyti, tuoj susivaidys su kitais kraštais, kurie gali užsimanyti priversti buvusio Meksikos prezidento užtrauktas skolas prisiimti, arba kad jas pripažinti priverstų Suvenytos Valstijos.

Perdėtinis Rygos mokslo apskričio leido katalikams mokytis pradinėse mokyklose, bet mokinanti negali but lenkiškos kilmės.

Girių gaisrai Kuršės giriose pridirbo nuostolių ant 6 milijonų dolerių.

Rygoj suareštavo kapitoną ledus skaldančio garlaivio "Ryga," Pavlova. Jis kaltinama, buk laike gaisro muitinės krautuvėse. Jis vogė iš jų visokių daiktus.

Paryžių pasibaigė byla moteries buvusio Francuzijos izdo ministerio Caillaux, Henriettes Caillaux, kuri, už talpinimą apie jos vyrą kompromituojančių žinių, nušovė redaktorių laikraščio "Figaro," Calmette. Teismas išteisino moterį Caillaux, rado ją nekaltą, nors užmušyta buvo jos papildyta ir nei ji pati, nei advokatai visai nemanė tai užginčyti. Mat kilę vaidai tarp Europos tautų padėjo ministerio moteriai nuo teismo bausmės išsiskuti. Teismas pabugo, kad dėl nubaudimo moteries ministerio, turinčio labai didelę įtakę, prieš rengiamą karą nepasididintų tarp francuzų partijų vaidai, kas ypač laike karo būtų labai pavojingu dalyku.

Varsavoje, rumuose slavų literatūros ir dailės draugijos padaryta krata ir susekta, kad tie visai literatai ir dailininkai (tikrų slavų literatų ir dailininkų Varšavoj nėra; lenkai į tą draugiją nepriguli, ji vedama rusų šovinistų) užsiima hazardiniais lošimais. Konfiskuota kazros ir 800 rublių pinigų. Teisman patraukta 18 žmonių.

Sulaikyta iki teismo nusprendimo leidžiamas Rygoj latvių kalboj laikraštis "Jauna Bals."

Persioj atsibuvo vainikavimas jos valdono, sulaukusio dabar pilnų metų. Istikro Persija tik iš vardo neva nepirgulinaga, o istikro šiaurinę valdo Rusija, o pietinę Anglija, valdonas yra tik jų įnagis.

Užsakykit kasdieninį

"LIETUVOS" priedą apie karą.

Skaitykit apie jį ant 5 puslapio.

Is Karo Lauko.

Laikraštis "Times" gavo žinią, buk diplomatiški ryšiai, riantai Austriją su Rusija, tapo pertraukti liepos 29 dieną.

Liepos 29 d. serbai su dinamitu išgriovė tiltą per upę Savą prie Zemlino. Austrijos kariūmenė ir kanuoliniai laivai sūdė į serbų stovyklas. Serbai pasitraukė. Jeigu jie turėjo kokius nuostolius, tai didelių turėti negalėjo. Austrijos pusė nuostolių nebuvo.

Italija iki šiol nuo rengiamo karo išto stovėjo, bet dabar ir ji uždraudė garsinti kokias nors žinias apie kariskus reikalus ir kariūmenės pasikrutinimus. Reikia todėl manyti, kad ir Italija mobilizuoja savo kariūmenę.

Vokiškos kariūmenės vadovas generolas Deimling Strassburge pagarsino, jog prie francuziškio rubežiaus prasideda vokiškos kariūmenės manevrai. Todėl žmonės, išgirdę kanuolių šūvių, neprivalo nusigąsti, nes šie visai su karu nieko bendro neturi. Jeigu užgims karas, apie tai visų žiniai bus pagarsinta.

Priešakinės dalis Serbijos kariūmenės atsirado prie Pribojo, Novi Bazar apskrityje, prie Bosnijos rubežių. Turbut serbai mano įsiveržti į serbų apgyventą Bosniją, prigulinčią Austrijai.

Rusioj, visų kadetų ir junierių mokyklų mokiniai dēlei šio karo be egzaminų tapo aficierais. Tokia jau laimė kadetai turėjo ir laike karo Rusijos su Turkija 1877 metuose.

Rytinį savo karišką laivyną rytinėj Azijoje Anglija visą sutraukė prie šiaurinių pakrančių pusiasalio Shantung. Vokietija gi, taigi priešingoji pusė, sutraukė savo karišką laivyną prie Tsingtas, 200 mylių į pietus nuo stovyklų angliškų laivų. Angliškas laivynas, surinktas Činų pakrantėse, susideda iš vieno didelio mušio laivo, keturių skralduolių, trijų kanuolinių laivų, aštuonių torpedų gaudytojų, trijų povandeninių laivelių ir 16 mažų laivų. Jeigu Azijos karas persikeltų, Japonija turėtų savo laivyną Anglijai padėti. Vokiškas laivynas Azijoje yra daug silpnesnis, todėl kilus karui, Vokietija galėtų žudyti savo kolonijas Azijoje ir Australijoje.

Ispanija taipgi renka vieton vieton visus savo kariskus laivus. Kilus karui, Ispanija turėtų ir Francuzijai padėti. Pašauktų tarnyston kariūmenės rezervas Belgija ir Šveicarija, nes Vokietija per Belgiją Francuzijon veržiasi; iš tos pusės, Francuzija nesibijodama mažos Belgijos užpuolimo, didelių tvirtovių nerengė. Francuzijai gi būtų per Šveicariją lengviau Vokietijon įsiveržti, nes nuo Šveicarijos pusės Vokietija didelių tvirtovių neturi. Belgijoje po visais tiltais padėta minos; tvirtovėms prigabenta naujų kanuolių ir daug amunicijos ir maisto.

Rusija sutraukė kariūmenę prie Vokietijos rubežių ir ten sugabenta daug amunicijos. Kareiviams, stovintiems Virbaliaus aplinkinėse privėžta amunicijos tiek, kad jos išpuola po 350 svarų kiekvienam kariūmeniui. To karui gali pakakti.

Kadangi čekai užsilauko neramiai ir protestuoja prieš karą, tai Austrija pirmiausia ir siunčia karan iš Čechų susidedančius kariūmenės korpusus. Geležinkeliai Čechijoje neperima pervežimui privatinę siuntinių, nei žmonių, traukiniai paimti pervežimui kariūmenės ir ginklų.

Pragoj bankus apgulė pulkai žmonių ir reikalauja juose padėti pinigų. Peszte suėmė rusišką pulkdninką Prabovskį ir jo paciją, nes, buk jie šnipinėjo Austrijos prisirengtą karan paslaptis. Žmonės norėjo abudu tuoj lynuoti, bet policija, nors su dideliu vargu, pasiekė suimtus.

nuo minių piktumo aginti. Visoj Austrijoje labai pabrango valgio produktai, ką jau pajuto ypač neturtingi žmonės.

Paryžiaus laikraštis "Temps" gavo žinią, jog Austrija pranešė Rusijai, jog ir pergalėjusi Serbiją, iš nuo jos neims žemės plotų. Pati gal neimti, bet albanų apgyventus plotus gali Albanijai duoti, o kitus Bulgarijai.

Pietinė Austrijos armija laikosi Bosnijoje; ji laukia montegnirų atėjimo serbams pagelbon. Kita dalis turėjo susireminę su serbais prie Bosnijos, kur abidvi pusės diktai kariūvių nužudė.

Anglijos užsienio ministeris pranešė Vokietijos nurodyti, kokiū būdu galima Europoje didelį karą sulaukyti.

Londono laikraščiai pagarsino, jog besikeliant Austrijos kariūmenis per Dumojų į rytus nuo Belgrado, jie tapo serbų užpulti ir atgal išvyti.

Galicijoje, mieste Stanislov suėmė rusišką aficierą, apsirėdžiusį Austrijos aficiero uniformu, kada jis mėgino perarti prie eiti prie parako krautavių. Paskui vėl prie tų krautavių mėgino priarti kiti keturi vyriškiai, bet kariūnės sergiantis kareivis šūviais juos nuvijo.

Vengrijos sostinėj Peszte minios žmonių sudegino viešai ant placiaus paveikslą Serbijos karaliaus Petro.

Paryžių tapo užmuštas Francuzijos socialistų vadovas Jean Lean Jaures. Užmušėjas prie jo prisitartin, valgant mažą restauraciją pietus, atidarė langą, į valgantį paleido du šūvius ir Jauresą mirtinai pašovė. Šovėją suėmė. Išsyk jis nenorėjo pasakyti, kas jis toks, bet paskui pasisakė esąs 29 metų Roaul Villain. Jaures tuoj numirė.

Užmušėjas sako, jog jis todėl užmušė Jauresą, kad tas parlamente priešinosi Francuzijos kariūmenės sudurtinimui ir priešinosi karui su Vokietija. Istikro jis drutinimui kariūmenės nespriešino, priešinosi vien karui, užpuolimams ant kitų.

Laikraščiai spėja, jog tarp Vokietijos ir Turkijos padarytas sutarimas, sulyg kurio, kilus karui, Turkija su savo kariūmenė turėtų nusiųti Rusiją užpulti.

Hamburgo garlaiviai, plaukinėję į Ameriką, Valakines Indijas ir Panamą, paliovė ten vaikščioti. Paliovė vaikščioję rusišką Liepojaus garlaivį į Ameriką. Išplaukė iš Amerikos Europon vokišką garlaivį "Friedrich der Grosse" ir "Neckar" bevieliniu telegrafu gavo prisaikymą grįžti atgal New Yorkan.

Vokiškas konsulus mieste Cape Town, Pietinėj Afrikoje, išvažiavo Europon; konsuliatas tapo uždarytas.

Vakarinė Vokietijoje ir kituose tvirtovių apskrityuose pačtas paliovė laiskus važioti; apie piniginius siuntimus, žinoma, ir kalbos buti negali.

Paryžių muzėjai ir dailės galerijos tapo uždarytos, nes visi tarnaujantį pasidavė kariūmenėn. Valdžia stengiasi Paryžiūn tiek prigabenti valgio produktų, kad jų užtektų ilgesniai laikui, kad miestas galėtų išlaikyti ilgesnį apgulimą.

Gyvenanti Amerikoje francuzai, taipgi Anglijos laivyno ir kariūmenės rezervistai tapo savo konsulių pakviesti stoti kariūmenėn.

Paryžių. Francuzija viešai mobilizuoja kariūmenę. Didžiąsai pasaulį malunai Corbeil, netoli Paryžiaus, dirba per dienas ir naktis, rupina miltus tvirtovėms ir kariūmenėi.

Peterburgas. Oficialė vietinė telegramų agentūra pranešė žinią, jog Tokio, kurio sakoma, buk vie-

nas tenykštis laikraštis išreiškia nuomonę, kad, atsitikus abelman Europos karui, Japonija gali dalyvauti jame kaip Anglijos šalininkas.

Berlinas. Aficierai gvardijos rezervų tapo sumobilizuoti.

Atėnai (Grekijoje). Vietinis Serbijos atstovas gavo pranešimą iš Nish, kad kova tarp artillerijų prasidėjo prie Višnica, apie 3 mylios nuo Belgrado. Belgrado miestą, po bombardavimo, užimtas austrijokų.

Londonas. Tapo pranešta visiems svetimaučiams studentams augštesnių mokyklų, kad jie tuojais turi aplėisti Vokietiją. Vienas pargrįžęs studentas anglišką pasakėjo, kad pakeliui užtemė 8 traukinius vokiečių kariūmenės, traukiančius į Francuzijos parubėžį.

Londonas. Laikraščio Chronicle korespondentas iš Varšvos praneša, kad nors Lenkijoje neapšaukta mobilizacijos, bet visus Lenkijos geležinkelius paėmė valdžia savo kontrolėn.

Paryžių. Visos Francuzijos kariškos jėgos yra priruoštos prie karo, ir mobilizacija užbaigta.

Hankow, Chinuose. Stovėjo čia angliški kanuoliniai laivai: "Snipe," "Woodcock" ir "Kensho" tapo nuginkluoti ir aplėisti. Įgula paėmė kanuolių užraktus, dalį ginklų ir amuniciją, o kitus daiktus į jures įmetė.

Nish (Serbija). Austrijos kariūmenė pasilinko 20 mylių į pietus nuo Belgrado Serbijos gilumon ir prasidėjo kanuolių ugnis ties Kičnicais ir Semendria.

Nish, Serbija. Desperatiškas mušis eina tarpkalnė, atidarancio duris į Nish. Serbai atmušė prieš su dideliais nuostoliais. Serbų artillerija, pastatyta ant kalnų viršūnių iš abiejų pusių klonio, kuriom austrijokai nori įsiveržti, uždavė didelį smugį atakuojančiam priešui.

Londonas. Anglijos Admiralitetas (valdžia, turinti savo priežūroj karišką laivyną) paliepė uždaryti Plymouth'o uostą visiems privatiškiems laivams. Bile laivas, mėginantis ineiti į uostą be valdžios daleidimo, gali but sušaudytas be perserģėjimo.

Londonas. Žinia iš Paryžiaus praneša, kad telefono susinėsimai tarp Francuzijos ir Vokietijos pasiliovė nuo 4 val. šiadien popiet.

Paryžių. Paryžių pilnai apsupintas provizija. Vienas milijonas svarų miltų užpirta, kad užtektų miestui laike kariūmenės mobilizacijos, kada visi traukiniai buva komercijai uždaryti.

LIETUVIAI AMERIKOJ.

IS SO BOSTON, MASS.

Streiko bėgis. Brooklyn Cooperage kompanijos darbininkų streikas dar neužsibaigė. Streikuoją daugiausiai lietuviai (o kiek jų? Red.), ir lenkai; visi laikosi vienybės ir nenustoja vilties streiką laimėti. Mės, išeidami ant streiko, padavė kompanijai šiuos reikalavimus: 1) panaikinti štukinį darbą; 2) reikalaujama 8 valandų darbo dienos; 3) pakelti mokesť nuo 20c iki 25c už valandą prastiem darbininkam, dirbantiems ant grindų (floor), o ant mašinų dirbantiems — po 35c už valandą; 4) pripažinti uniiją. (Ant mašinų dirbantiems pirmiaus buvo mokama po 25c į valandą ir turėjo dirbti, kaip mulas nuo ryto iki vakaro, o prastam darbininkui kiek užvaizda norėjo, tiek mokėjo.)

Šiuo streiku ne vien tik "bačkinės" streikieriai interesuojasi, bet ir kitų uniijų darbininkai. Central Labor Uniija išrinko du savo delegatus ir pasluntė juos pasitelauti į žuvų marketus, kur

daugiausia mūsų padirbtas statines (bačkas) imdavo. Dabar gi jie mums praneša, kad ten visi darbininkai yra uniijos. Kaip jiems delegatai pranešė apie mūsų streiką, tai jie prizadėjo daugiau statinių neimti iš mūsų dirbtuvės, o bravoras jau senai nemina. Kompanija dabar visokiais budais pradėjo streikierius kalbinti, kad grįžtų prie darbo. Bet streikieriai anei klausyt nenori, ką jie kalba, ir ko toliaus, vis streikieriam pasiseka daugiau streiklauzių atkalbinti nuo darbo. Pas atkalbintus streiklauzius bosai siunčia policijantus į namus prašyti, kad vėl grįžtų prie darbo, bet mažai tokių randasi: iš atkalbintų dar tik du ruskiai grinoriai sugrįžo. Bosai aimanuoja, kad streikieriai negrįžta dirbti, sako, kas tai tikėjo, kad lenkai taip vienybės laikysis: stipma badu, o dirbti negrįžta.

Laikraščius siuntinėja šios redakcijos: "Laisvė," "Pirmyn," "Naujienos," "Lietuva," "Vienybė Lietuvniukų" ir "Ateitis." Už tai streikieriai taria jiems širdingą aciu.

Vienas iš Komiteto C. Tamulionis.

IS POTTSVILLE, PA.

Pasikėsinimas nužudyti ir nusizudyti. Vidurnaktyje iš liepos 25 d. ir 26 d. buvo pašauta J. Pacanto, smuklininko pati, ir patsai J. Pacanta bandė nusišauti. Visas dalykas, sakoma, atsitikęs sekandčiai:

Pacantai nuėję gulė į miegamajame kambaryje ant antrų lubų susikivirčiję. Moteris nuližo žemyn, tikėdamasi, kad vyras nusimalšysis ir užmigs. Bet išėjo priešingai. Besikalbant su tulu savo gimnaziū, nulių žemyn ir jos vyras Pacantas. Jis turėjęs rankoje revolvėrį, prisitartinęs prie savo moters ir, nieko nesakydamas, paleidė 2 šūvius į ją. Šūviai suvaryta kairėn krutinės pusėn arti peties. Paskui Pacanta ir sau paleidęs vieną šūvį, kuris sužeidė dešinę Pacantos galvos pusę augščiausias. Abudu Pacantai augbanta vietos ligoninėn. Ligonių žaizdos, sakom, nelabai pavojingos. Doktorai sako, kad Pacanta turis sumaišytą protą, aciu dideliam svaigalų vartojimui. Pacantai yra tėvais septynetos vaikų, kurių seniausias—17 metų amžiaus, o jauniausias—2 metų. Pats Pacanta turi suvėrsum 40 metų, moteris kiek jaunesnė. Šios apeliokės lietuviai Pacantus iki šiol pažino, kaip gero pasielgimo žmones. Pacantai yra pasiturtinti gyventojai šiame mieste: namai, kuriuose ši nelaimė atsitiko, yra jųjų nuosavybė ir verti \$15,000.

Gailiūnas.

IS DETROIT, MICH.

Prakalbos su "fonėmis." Liepos 26 d. buvo L.S.S. 157 kp. paruoštos prakalbos, atsiųmėjusios įvairumui ir pabaigoje savo rūšies komišku skryum. Pirmiausiai p. K. Stankus kalbėjo apie perėjimą dirbtuvių, geležinkelio ir t.t. į visuomenės rankas. Prakalba pavyko neblogai. "Žmogaus kraujas ir jojo veiksmė žmoguje"—toksai buvo turinys paskaitos p. D. J. Kasparkos, kurisai kalbėjo antruoju. Paskaitoje buvo aiškinta, kaip kraujas žmogaus kune vaikščioja, kaip širdis dirba ir kaip kraujas joje vaikščioja. Paskaitoje galima buvo rasti daug įdomių dalykų, ir pati paskaita klausytojams patiko. Trečiu kalbėjo p. V. Ambrozaitis. Jojo tema buvo "teisingumo obalsis apie tautystę," arba, kitaip pavadinus "fonij" skyrus prakalbos, sakyti, buvo pirmoje vietoje. Pas mus tie žaislai, kaip sakyta, yra visai nežinomi, ir todėl išpradzių, apie tai užsiminus, kai kurie labai jūjų ir norėjo. Bet čia daug pagelbėjo svetė ponis P. Vabalaiuskienė (Valskaitė), neseniai atvažiavusi iš Chicago, kur, kaip žinoma, lietuviškijie žaislai yra gan daug išsiplatinę. Svetė, taip sakant, įlaūžė ledą, prirudinėdama žaislų gražumą bei gerumą ir, pati budama gera tų žaislų žinovė, greitai užinteresavo ir kitus. Greitai visi su panėgimu žaidė. Tarp pasilinksminimų padainuota ir pluoštelis lietuviškųjų dainų. Neapsiejo ir be prakalbų. TMD. 17 kp. pirmi ninkas, p. K. Laučius, kalbėjo apie reikalingumą mums, So. Omahos lietuviams, daugiau rūpintis savais žaislais ir tam tikslui įsteigti prie TMD. kuopos žaislų kuopelę. Svečiai tam da-

lykui pritarė. Gal ir susilauksime sumanymo įvykdinimo.

Svečiai iš puotos išsikirstė blaivūs ir smagiai bei sveikai pasilinksminę. A—s—z—s.

IS ATHOL, MASS.

Piknikai. Liepos 19 d. turėjo net du piknikus: Apšvietos Ratelio ir Sv. Kaz. Pil. Blaiviniukų Draugijos. Apšvietos Ratelis yra dar senesni pas mus susitvėrus beparytvė draugija, prie kurios galima prigulėti be pažvalgy skirtumo. Koksaai bus Ratelio veikmas, kokiomis vėžėmis jisai nukryps—kol kas, pačioje pradžioje, sunku pasakyti. Tačiau jau ir dabar dauguma narių yra pažangiję nuomonio žmonės. Kai kam pas mus tai, kiek teko girdėti, nelabai patinka. Blaiviniukų draugija gi yra, taip sakant, ant "katalikiškesnių" pamatų.

Abu pikniku nusisekė gerai. Pas "rateličius" piknikan dar buvo įpintas mažas programėlis iš dainų, monologų ir taip deklamacijų.

Iš "Vyčių" gyvavimo. Liepos 28 d. buvo vietinė "Vyčių" kuopos susirinkimas. Į šį susirinkimą atvyko be maž-ko visi kuopnariai, kadangi kiekvienam buvo įdomu išgirsti, ką pasakys delegatai, sugrįžę iš "Vyčių" seimo. Delegatų seimanas buvo pasiūta keletas. Pirmiausiai kalbėjo vietos klebonas apie "Vyčių" organizacijos naudingumą ir josios reikšmę mūsų tautos ateityje. antra pasirodžiusia delegatė buvo p-lė P. Varabauskaitė, kuri kalbėjo apie savo įspūdžius iš seimo. Trečiaai kalbėtojas, p. J. Andriulinas, sakė, kad "Vyčių" draugijos nariai turi būti blaivūs, dorūs ir tikinti, nes, sulyg kalbėtojo, "be tikybės negalėsime užlaikyti savo tautos." Ketvirtu pasirodė p. J. Nevedonskis, čia augęs jaunas vaikas. Jisai pasakėjo apie tai, koki įspūdį padarė į jį seimas ir kvietė visą čia gimusią ir augusią jaunomėnę prigulėti prie šios organizacijos.

Prakalbos pasibaigus, buvo svarstytas sumanymas įsteigti sąvą knygyną. Sumanymas sutiko didelę priejautą susirinkusiose nariuose. Vietos klebonas, kun. F. Meškauskas, paaukavo \$27.00 knygynui naudai. Sumanyta dar įsteigti vakariniai kursai, kurie dabar vasaros metu norima turėti du kartų į mėnesį, o atėjus vėsesniai orui, plianuojama rengti ir dažniaus.

Gailiūnas.

IS DETROIT, MICH.

Prakalbos su "fonėmis." Liepos 26 d. buvo L.S.S. 157 kp. paruoštos prakalbos, atsiųmėjusios įvairumui ir pabaigoje savo rūšies komišku skryum. Pirmiausiai p. K. Stankus kalbėjo apie perėjimą dirbtuvių, geležinkelio ir t.t. į visuomenės rankas. Prakalba pavyko neblogai. "Žmogaus kraujas ir jojo veiksmė žmoguje"—toksai buvo turinys paskaitos p. D. J. Kasparkos, kurisai kalbėjo antruoju. Paskaitoje buvo aiškinta, kaip kraujas žmogaus kune vaikščioja, kaip širdis dirba ir kaip kraujas joje vaikščioja. Paskaitoje galima buvo rasti daug įdomių dalykų, ir pati paskaita klausytojams patiko. Trečiu kalbėjo p. V. Ambrozaitis. Jojo tema buvo "teisingumo obalsis apie tautystę," arba, kitaip pavadinus "fonij" skyrus prakalbos, sakyti, buvo pirmoje vietoje. Pas mus tie žaislai, kaip sakyta, yra visai nežinomi, ir todėl išpradzių, apie tai užsiminus, kai kurie labai jūjų ir norėjo. Bet čia daug pagelbėjo svetė ponis P. Vabalaiuskienė (Valskaitė), neseniai atvažiavusi iš Chicago, kur, kaip žinoma, lietuviškijie žaislai yra gan daug išsiplatinę. Svetė, taip sakant, įlaūžė ledą, prirudinėdama žaislų gražumą bei gerumą ir, pati budama gera tų žaislų žinovė, greitai užinteresavo ir kitus. Greitai visi su panėgimu žaidė. Tarp pasilinksminimų padainuota ir pluoštelis lietuviškųjų dainų. Neapsiejo ir be prakalbų. TMD. 17 kp. pirmi ninkas, p. K. Laučius, kalbėjo apie reikalingumą mums, So. Omahos lietuviams, daugiau rūpintis savais žaislais ir tam tikslui įsteigti prie TMD. kuopos žaislų kuopelę. Svečiai tam da-

pasivertę žodį „infija.“ Pasibaigus visiems šioms „rieti-mams“, galop paklausta, iš kur „kalbėtojas“ tokių gudrybių sugrabiniojo. Atsakymo, žinoma, nesulaukta.

Tėvynės Mylėtojas.

IS ROCKFORD, ILL.

Piknikas. Darbai. Liepos 26 dieną turėjome čia parngtą pikniką. Rockfordas, kaip daugeliui žinoma, yra vienas „sausųjų“ miestų; taigi salinų ir viso svaigalų pardavimo čia visai nėra. Bet ar tai nėra didelė širdgėla alaus leidėjams, o ypač daugeliui mūsų lietuvių? Reikia tikėtis įsivaizduoti sau, ką turi iškentėti nabagas žmogus, kuomet negali rasti progos „išmesti po burnelę“ ir „pavilginti gerkle.“ Šisai piknikas daugeliui tokių „kankinių“ ištikrųjų buvo saule, gražiai nusisypsojusia pro tamais „sausais“ debesimis. Piknikas buvo sutaisytas kefiolika mylių nuo miesto tokioje vietoje, kur miesto tiesos nepasiekia ir kur, reikšima, alų ir degtinę galima tiesiog upėmis varyti. Pasitūta su saviu benas, ir nutraukta į tą „rojaus vietą.“

Prasidėjo piknikas. Kokiu įsai buvo, skaitytos leigos jau suprantu. Juk piknikas daugeliui buvo atsigavėjimo diena po ilgą ir priverstam „blaivininkavimui.“ Buvo bandyta sutaisyti vienas kitas tautiškas žaidimas, bet tai nepavyko. Apie 7-tą valandą vakare, kuomet baigėsi piknikas, atsirado jau tokių, kurie, kaip sakoma, patį save nepažino.

Tokių būdu praleista piknikas, kuris ištikrųjų turėtų būti kiekvienam atsilėgimo ir sveiko pasilinksminimo proga. Buvo piknikas ir blaivų vaikų ir merginų, bet sulyginamai visai mažas skaitlis. Kaip sieji, ypač merginos, turėjo jauti save—lengvai galima sau įsivaizduoti.

Darbai pas mus nors po truputį gerinasi, bet vis-gi silpnai eina, ir bedarbių atsiranda. Visi laukiamie geresnių dienų, bet jos, matoma, kur nors užtruko. Iš darbų čia daugiausia yra rakan-dų dirbtuvų. Miestelis gražus ir smagus gyventi bet, atsižvel-giant į darbų silpnumą, nepatartina važiuoti į čia.

Drauzgirietis.

IS ZEIGLER, ILL.

Nelaimė prie kasyklų. Moteris teisėjų rolių. Liepos 24 d. 10 val. išryto kilo gaisras prie kasyklų, per kurią varoma vėjas po žeme į kasyklas. Užsėdė pati vėjo varymo mašinerija (fan'as) ir, vieton tyro oro, pradėjo varyti kasyklos karštus ir troškinčius dumus. Šeši šimtai angliakasiai, būvę kasyklose, atsidūrė didžiausioje pavojuje. Laimė, kad suspėjo trumpu laiku sustabdyti vėdyklas, nes, kitaip, visi kasyklose tuom tarpu dirbę angliakasiai būtų užtroškę. Prasidėjus gaisrui, kilo didžiausias triukšmas kaip pačiose kasyklose, taip ir viršuje, kur spėjo subėgti angliakasių moteris ir šeimos. Ačiu gaisrui, žuvo vienas mašinistas. Kaip ir paprastai, iškelimo kletka buvo paduota 10 val. išryto. Greitai subėgo pilna kletka žmonių. Minėtasis mašinistas, nenorėdamas laukti iki pačių pietų, sumanė išlipti per vėjo varymo skylę. Matoma, išlipęs viršun, įsai rado ugnį, nuo kurios apsvaigo ir nupuolė žemyn 600 pėdų. Vėliaus rado kūną, į mažas daleles sudrąsytą taip, kad negalima buvo visų dalelių nei surankioti. Vėliaus, budamas gyvas, svėrė 200 svarų, o surinktosios kūno dalys turėjo tikrai apie 60 svarų.

Tulas lenkas čia sumušė savo pačią. Tai patėmijo amerikėnės moteris ir apskundė jį. Prisai-kintųjų teisėjų rolė šioje byloje lošė moteris. Apskųstasai buvo pripažintas kaltu ir nubaustas \$100.00. Nubaustasai padavė apeliaciją.

Z. Angliakasis.

IS CHARLEROI, PA.

Nekoks balius užbaigimas. Liepos 4 d. čia buvo 140-tos kuopos (kokios draugijos? Red.) balius, kurisai visai nekaip užsi-baigė. Patsai balius kaip balius, žmonių susirinko nemažai, ir

kaip girdėti, turėjo likti gerokai grynio pelno. Pasibaigus baliui, tuojau buvo padarytas susirin-kimas atsikaitoms suvesti, bet, dė-lei kai-kurių priežasčių, atskaitų suvesti nepavyko. Todėl tuom pačiu tikslu buvo suauktas lie-pos 19 d. susirinkimas. Šį kar-tą atsitiko dar blogiau negu su-sirinkime tuojau po balius. Su-sirinkusieji pradėjo bartis ir vie-nas ant kito užsipuldinėti. Pri-ėjo galop prie tikrų peštynių; vienas kitam sudraskė marški-nius, ir kai-kas gavo gerai apkul-ti. Dabar zadama visą reikala-ti-me užbaigti (Didžiausia gėda už tokį pasielgimą! Visokių ne-susipratimų dr-jose buvo, bet kad griebtusi nesusipratimus kum-ščiomis aiškinti—tai labai retas atsitikimas, ir tokiems žmonėms, kurie šitokių priemonių griebia-si, nepridera nei nešioti susipra-tusių lietuvių vardą. Red.).

Ten buvęs.

IS CAMBRIDGE, PA.

Nauja SLA. kuopa. Darbai. Susitvėrė čia nauja SLA. 196 kp. iš 10 narių. Iš jų penki yra nauji nariai ir penki seni, prie kuopos kitoje vietoje pri-gulėję.

Darbai čia eina neblogiausiai, bet darbas gauti sunku, kadangi, esant bedarbei kitur, į čia pri-važiavo daug darbo jėgkotojų.

Lietuvių čia maža, ir todėl ka-nors veikti nėra įiegų.

B. Gramba.

IS OLSEGO, MICH.

Vietos lietuviai. Šis miestelis turi apie tris tūkstančius gyven-tojų. Sulyginant su gyventojų skaitliu, čia yra nemažai dirb-tuvių: popieros dirbtuvių yra še-šios, viena rakanų ir keletas ki-tokių.

Iš gyventojų airiai ir vokiečiai užima pirmą vietą.

Lietuvių nėra nei vienos šei-mynos. M. Aleksejūnas.

IS MASON CITY, IA.

Ragučiai tarnaujant. Jeigu kur išveržia Ragutis, arba, paprastai sakant, girtuokliavimo paprotys, tai sunku yra su juom kas nors padaryti; ypatingai, jei dar atvi-ras smuklininkavimas yra užgin-tas ir visi girtuoklybės diegai už-lenda slaptuosna urvuosna. Kaip tenai su tuom papročiu neka-riant, įsai visuomet gyvuos kur nors slaptoje užkampyje. O jeigu nevedamas karas, tai slap-tas smuklininkavimas geriau bu-voja negu baravykas drėgname ir šiltoje ore. Pas mus viešas svaigalų pardavimas yra užgin-tas, tačiau atsirado slap-tų smuklių. Kadangi prieš tas slap-tas smukles nekaraujama, tai tos yra taip išsiplėtojusios, kad pavydas galėtų paimti net vie-šus salinius.

Kai-kurios vietos lietuviai, išski-riant slapta smuklininkavimą, niekuom daugiau neužsima. Ma-tyti, gerai klojasi, jei iš to gali pragyventi ir nežiuri nei kalėji-mo bausmių. Štai vienas vietos lietuvis neseniai už slapta smuk-lininkavimą buvo pasodintas ka-lėjimam. Atsėdėjęs paskirtąja bausme, 6 mėnesius, sugrįžo na-mon. Sakoma, įsai išviso per pusantyrę metų smuklininkauja. Pamokintas bausme, įsai rado, kad išmintingas dalykas yra būti atsargiesniu. Kadangi jojo var-das čia žinomas ir policija at-kreipia atydą į jojo siuntinius, tai įsai, sakoma, norėdamas policiją „sufulinti“ išrašė svaigalių kitu antrašu. Išrašytieji svaigalai, sakoma, parėję tuom antrašu, ir tenai, gavus svaigalų uždyką, sa-koma, iškelta tikras „balius.“

„Baliavota“ taip, kad nevienam ir už geležinių grotų reikėjo at-sisėsti. Taigi, smuklininkas, iš-kėlęs kitiems uždyką puotą, pats likosi „sufulintas.“

Atsitikimų, kad už girtuokli-avimą reikia kiek laiko žiūrėti per geležines grotas, pas mus yra gana daug, tiek daug, kad dabar tai yra paprastas apsiereikšimas.

Apart minėtojo smuklininko, čia atsižymi dar vienas, ir už „pabažną“ meilę prie „keisų“ ji-sai, kaip galima tikėtis, kuomet nors įklampus ir turės nelabai ma-loną sau „keisą.“ Ką sėja, ta ir įjau.

Slaptas smuklininkavimas ypač

nesmagus toms šeimynoms ir tiems pavieniams, kurie, vieton tokiu „monkey business“ užsi-ėmus, griebiasi apšviotos ir, abel-nai imant, užsilaiko priderančiai. Tokių žmonių pas mus yra ne-vienas, bet, ačiu „suragutėjusioms“ aplinkybėms, gyvenimas jiems čia nelabai malonus. Ga-lima būtų tačiau šinom dalyku pasirūpinti ir visus smuklininkus įgauti iš šios kolonijos į tenai, kur „pipirai auga.“ Pamesniu ir švaresniu būtų tuomet vietos lie-tuvių gyvenimas.

Var Vai.

IS MUSKEGON, MICH.

Lietuviai. Darbai. Tai yra mažas miestelis, bet labai gra-žioje vietoje ir prie pat Michigan ežro. Ačiu tam, vasara čia nėra perdaug šilta.

Lietuvių yra čia 6 šeimynos ir nevedusių suviršum dešimčių Draugijos neturime jokios. Ap-gyventa šioji vieta yra lenkų ir kitų tautų.

Darbai eina vidutiniškai.

Sta Sta.

IS HERRIN, ILL.

Išsiplatinęs girtuokliavimas. Šioje apieilinkėje yra smarkiai išsivyravęs girtuokliavimas. Vie-nu nedideliu tikuo buti trijose „pečėse.“ Kadangi karčiamų nėra, tai lietuviai yra susidarę tam tikrus girtuokliavimo klubus, o kiti tai, tiesiog išsivežę bakutes miškuosna, iš visų pajėgų girtuokliauja. Visa apieilinkė rodo vien aluje paskendus.

Valandnešis.

IS DE KALB, ILL.

Susirinkimas. Vietos lietuviai. Liepos 26 d. atsibuvo Lietuvių Užkū Klubo pusmetinis susirin-kimas, kurisai atsižymėjo tuom, kad moterims buvo duota teisė stoti draugijos narių skaitliu.

Klausimas sukėlė gan daug gin-čų. Galop balsuota, ir nutarta 42 balsais prieš 37 priimti mo-teris. Tačiau kilo šokių-tokių abejonių. Kadangi kiekvienas klubo narys turi būti šios šalies piliečiu, tai išrinkta 4 vyrai šiam dalykui sutvarkyti (Vis-gi neiš-ku: moteris Illinois valstijoje turi pilietybės teises, lygias su vyrais, ir todėl jų stojimui kluban pi-lietybė negali statyti jokių var-žymų. Red.).

Mūsų miestelis, kaip žinoma,—o kai-kuriems, ir, nežinoma—yra „sausas.“ Bet vis-gi mūsų lietuviai neiškenčia, kad neparaga-vus drėgnumo. Labiausiai tasai drėgnumo ragavimas yra išsipla-tinęs tarp tų, kurie laikraščius nei-taip knygų neskaito, teisdami-si tuom, kad tai esą perbrangu. „Drėgnumui“ tačiau atsiranda pinigų. Parsitraukiama papras-tai bačka alaus, degtinės keli gro-čiai ir pradeda vienas kitas „my-lėti.“ Kai-kada tas „mylėjimas“ nu-eina labai toli, pasiekia net gele-žinių grotų. Štai neseniai turė-jome vieną tų „mylėjimų.“ Kuomet „prisimylėta“ svaigalai, tai prasidėjo truputį kitokios rū-šies „mylėjimas.“ Paleista dar-ban visi grįžoje buvę rakan-dai ir tris lampaos, buvusios čia pa-po rankų. Paskui griebiasi ka-minų uždegėtuvių (juški), o kuomet jų neliko, tai pradėjo varto-ti plaktukus ir žirkles. Tokios rūšies „mylėjimai“ tęsėsi, kol ne-pribuvo aniuolai-sargai su bi-žganciais guzikais ir keturis nen-uvežė į „ramiausią hotelį.“ Čia jiems pradėta lopyti ir tsiuvinė-ti šonai, pakausiai ir t.t. Už „kvatierą“ ir lopymą kiekvienam paskirta užsimokėti po \$56.60, tačiau iš viso \$226.40. Pridėjus dar pinigų už sudrąsytus dra-bužius, svaigalus ir t.t., pasidaro gana graži pinigų suma. Išskait-liavus viską, pasirodo, kad laik-raščiai ir knygos daug pigiau ap-siėti. O kur gėda, suskaldytos galvos?

Tačiau ne taip baisiai viskas yra. Turime čia didelį burį susi-pratusių lietuvių, kurie su anais mušėikomis nieko bendro neturi. Viena nelaimė, išsiplatinęs pas-mus laikraštis, kurisai yra pasi-statęs sau tikslu kratyti mėšlus ir net tam dalykui, tinkamą var-dą yra sau prasimangęs. Kai-kurie mūsų vyrai su tuom laikra-ščiu jokiū būdu negali persikirti ir visur su saviu nešiojasi; sa-koma, buk net po priegaliu de-dą, eidami gulti. Žinoma, tai ne-

ra tie, kuriuos pas mus vadina garsiai susipratūsiais lietuviu. Tasai laikraštis primena aniams dar piemenystės laikus, kuomet, ganydami kaiminę, susisėdavo kur pagrabyje ir plaukėdavo vi-

sokius niekus. Tie laikai dar ne-labai toli tokiems vyrams yra nusilkę, ir todėl su tokiu pasi-mėgimu atsimenama jie, randant lygiai tokius pat plauškalus ta-me laikraštyje

Paskotinis.

Ir Kova Su Bizniu Yra Biznis.

Žmonių gudrybės: šiais lai-kais nėra galo. Klystų tas, kuris manytų, kad lietuvių tarpe nėra gudrių žmonių. Ačiu dievams, turime ir mes jų. Turime jų gal-net daugiau negu reikia. Turime bent tokių gudruolių, kurių numus visai nereikia, nes, ažuot bent šokią-tokią naudą pada-rius, jie žmonėms daro blėdį, o sau, žinoma,—naudą.

Sakysime sau, paimkime nors ir taip vadinamą biznį. Kada lietuviai pradėjo didesniai skait-lių važiuoti čia Amerikon—daugumas atvykusių budavo prasti tamsums žmoneliai,—tai tuomet visos spēkos mūsų veikėjų ir laik-raščių buvo atkreiptos į tai, kad mūsų broliai šviestų, kuolabjausiai šviestųsi.

Kada po tulo laiko ateivių skaitlius dar padidėjo, kada atsi-rado supratlyvesnių ir labiaus apšviestų vyrų, tie patys veikėjai ir tie patys laikraščiai pradėjo ra-ginti, kad šiek-tiek pasitrynę akis mūsų žmonės pradėtų už-siimdinėti bizniu, amatais,—„re-meslais“, anot Dr. Sluipo pasa-kymo.

Žmonės suprato ir paklausė. Juk neverta mūsų broliams būti visą laiką padugnėse; juk, dirbdami tik prastą ir sunkiausį darbą, o visą pramonės pelną atiduodami į žydų ir kitų svetimačių ran-kas, mes lietuviai nieko-o-nieko negalime laimėti: visados stovė-sime taučių kopėčiose ant žemiaus laipsnio ir ant mūsų visados žiūrės kiti, kaip ant kokių jau-kių, kuriais tik anti galima.

Taigi, savo išmintingiesnių va-dovų vedami, pradėjome mes, lie-tuviai, gerinti savo poziciją tarp kitų tautų. Sumanesni žmonės griebėsi biznio ir amatų, ir šiais laikais, nors dar pas mus pramo-nė ir amatai toli-gražu neišaugo, taip, kaip reikėtų ir galėtų iš-augti, jau daugybę reika-lų atliekame su sava: turime gerą apstį amatininkų, turime ir diktoką burį savo biznierių.

Kad mes juos turime, nuo to niekam iš lietuvių jokios blėdies nepasidarė. Tą kiekvienas su-pranta. Pinigai (ar bent jų da-lis), kuriais pirmiausia lietuviai šė-rė žydus ir svetimačius (o tie, nei ačiu už tai nepasakė), dabar lie-ka jų savų viečančių tarpe. To-kių būdu susilaukėme, ypač dides-nės kolonijose, geriaus pasitu-rinčių lietuvių. Jų pavyzdį trau-kė prie lengvesnio ir geriaus ap-mokamo darbo ir kitus sumanes-nius lietuvius. O visa tai pri-vertė ir svetimačius šiek-tiek permąstyti nuomonę apie lie-tuvius: iš paniekintų „galvių“ eilės, kaip juos pirmia amerikoni skai-tė, šiandien lietuviai greitai žengia į eiles garbingesnių piliečių.

Maža to. Atsiradus šiek-tiek didesniems lietuvių pramonės įstaigoms, jos sutraukė aplink sa-rus ir inteligentiškų vyrų, kuriems pirmiausia čia Amerikoje nebuvo darbo. Pasididinus gi apšviestes-nių vyrų skaitliu, pradėjo ple-totis ir mūsų kultūriskas gyve-nimas. Ir jeigu šiandieninius Amerikos lietuvių sulyginsi su lietuviu prieš 15—20 metų, tai ir aklas pamatys didelį skirtu-mą ir pripažins, kad, abelnai pa-ėmus, lietuvių išeivijos gerovė keliaropai padidėjo, paaugo.

Kitaip ir negalėjo būti. Siek-tiek išsiplatinusie tarp mus ama-tai ir biznis išauklejo gabesnių žmonių, pagimdė daugiaus inte-ligentiškus, gi didesni skaitlius apšviestųjų su didesne įjega kėlė prastus neapšviestas mūsų minias prie geresnio gyvenimo, nurodydama joms takus, kuriais pakitos apšviestės tautos savo gerovę padidino.

Taigi tokiu būdu, kaip matote, susidarė gana sveikas ir išmintin-gas tarp lietuvių judėjimas: kib-mas laikraštis, kurisai yra pasi-statęs sau tikslu kratyti mėšlus ir net tam dalykui, tinkamą var-dą yra sau prasimangęs. Kai-kurie mūsų vyrai su tuom laikra-ščiu jokiū būdu negali persikirti ir visur su saviu nešiojasi; sa-koma, buk net po priegaliu de-dą, eidami gulti. Žinoma, tai ne-

Pastaraisiais vienok laikais kas ten pradėjo gesti. Kipsas žino iš kur, atsirado visai priešingas judėjimas. Pasigirdo balsai kaip sykis priešingai.

Pirma buvo nurodinėta, kad užsiėmimas bizniu yra geras ir naudingas dalykas. Dabar kaip sykis pradėta versti ant biznie-rių visi kalnai, pradėta juos drap-styti visokiais purvais, be jokie pamato pradėta juos vadinti va-gimis ir apgavikais ir abelnai stengtasi ir dabar dar stengia-masi mūsų žmonėms įskiepyti tą mintį, kad biznis—tai apga-vingas, nešvarus, nevertas gero vardo užsiėmimas. Juk ir dabar dar kasdien mums apie ausis byz-gia laikas nuo laiko balsas: „Biz-nierius—tai sukčius, biznierius—tai prastų darbininkų skriaudi-kas. Tu esi prastas, kvailas dar-bininkas, todėl to ir nematai. Bet aš esu tavo draugas ir tau tai parodau. Žinoma, tu man pri-valai už tai atsidekavoti, nes tik aš vienas tavo gerovę rūpinuosi, o biznierius—tai tavo siurbėlės...“

Tokia agitacija čia per keletą metų. Ir ji mūsų visuomeninė-j dirvoj išsiskaito vagą. Dėlei kokių tai nesuprantamų priežasčių, pas-mus niekas nesugebėjo, nenorėjo, ar nedrįso prieš tą ytin pragaiš-tingą agitaciją pakelti balsą.

Keletas rėksnių užėmė visą sceną, ir kitiems, matomai, nesil-norėjo su jais eiti gincuosna gal-ti nors ir todėl, kad patams nega-vus „kapitalistų“ darbininkų iš-naudotojų vardo.

Pagalios, vienok, ledai tapo perlaužti. Mūsų senesni ir rim-tesni laikraščiai, kurie sykiu su visa mūsų ateivija pergyveno vi-sas bėdas ir nedateklus, pakėlė balsą.

Kiek pamenu, bene pirmą apie tai atsiliepė pernai „Lietuva“, ku-ri apžvalginio straipsniu atkrei-pė atydą į tą agitaciją, nurody-dama, kad panašus užsipuldinė-jimas ir kelimas žmonių prieš lietuvių biznierius nėra nei tei-singas, nei naudingas. Į pažy-mėjo, kokią naudą suteikia lie-tuviams praplatinimas tarp jų pramonės, ir nurodė, kas daro biznį geru bizniu ir kas daro blogą biznį—blogu bizniu.

Pamenu, socialistiškai laikra-čiai, ypačiai „Pirmyn“, tuomet Grigaičio redaguojamas, leidosi priestarauti. Mat šitie laikraščiai tą nelemat tarp lietuvių agitaci-ją pagimdė ir iki šiai dienai sten-giasi ją palaikyti.

Jie tą darė, matomai, dėlei dviejų priežasčių: pirmą,—suly-g savo teoriskų išvadų, jie skaito biznį „kapitalistiską“ ir „buržuaziską“ dalyku, kuriuom darbininkas neprivalas užsiimti; jis geriaus privalas būti proletaru-ubagu ir laukti, kol įvyks socia-lizmas; tai tada visi busią ly-gūs—kaip danguje: nereikės dir-bti ir visčas, kas reikės padaryti, tai tik buržujų turtais pasidali-ti. Antra, daug svarbesnė prie-zastis, stumusi mūsų tokius vy-rus prie tokio lietuviams pragaiš-tingo agitavimo prieš biznį, buvo ta, kad jie patenąjo, jog iš to-kios agitacijos jie patį sau gali pasidaryti gerą biznį, gerą pelną ir turtus, nelaukdami ir socia-lizmo laikų. Šauk tik prieš biz-nierius, kad jie skriaudikai, dar-bininkų išnaudotojai, tai, supran-tama, pats tapsi tada tų darbi-ninkų angelu-sargu, draugu ir užtarytoju, o darbininkai tau už tai senes kruvą centų.

Gyvenime pasirodė, kad tokis biznis yra puikus biznis. Vadi-nasi, iš kovos prieš biznį galima taipgi pasidaryti (ir net labai leng-vai) biznį.

Išėjo dabar tokia mali-malienė: Jūs, kvaili darbininkai, nesimi-ki-tė už jokių biznių, mes jus pa-mokinsime, kaip biznierius kei-kti, mes dieną ir naktį dejuosime apie jūsų vergus ir buržujų ne-cnatas bei šunystes. Mūsų, vadi-nasi, rodysim jums kelią į žė-mišką rojų, tik jūs su savo kreplė-šiais mūsų skverno laikykities.

Taip lyginai išėina, kaip ir su kunigeliais, kurie ir-gi tokias pačias antfonas mums gieda: jūs klausykite mus, prie žemiškų tur-tų neturėkit prisirišimo, turėsite dangų rojų o kol-kas—duokit šią mums centų. Panašumas pil-

nas: ir vieni, ir kiti draudžia žmones nuo to, ką patįs daro.

Gera, kad mūsų laikraščiai, kaip minėjau, pagalios pakėlė balsą prieš tokių žmonių mulkini-mą.

Antai ir „Vienybė Lietuvin-ki“ (Num. 27-me š. m.) įžangi-niam straipsnyje „Kas Kovoja Prieš Biznį“ puikiai nušvietė tą klausimą iš gyvo gyvenimo paim-tais pavyzdžiais.

„Ateities“ 26-to numerio ap-žvalgoje taipgi nurodė, kaip tuli-mų „proletarai“, bjaurodami ir purvindami sau nepatinkamas ypatas ir įstaigas, kimstė kėmsai savo kišeniu darbininkų do-liarius. „Lietuvos“ num. 27-me „Darbininkų Balso“ įsteigėji meta taipgi keletą spindulių ant-to, kaip nekuriė neva „socializ-mo“ lyderiai, neva gelbėdami dar-bininkiską kliją, šienauja nuo-tos klijas sau doliarus.

Taigi ilgai tylėta ir laukta, gal susipras, susisarmatys ir liau-sis jie savo negražų darbą darę. Pagalios prabilo, atvertė užda-galą ir parodė žmonėms truputį nuogos teisybės.

Už tai jie, be abejonės, susi-lauks didžiausių bjaurojimų ir už-sipulimų kaip anų laikraščiuose, taip ir nuo estradų. Tačiau geistina būtų, kad šio taip svar-baus mūsų gyvenime klausimo mūsų laikraščiai nepadėtų šalin. Šita agitacija prieš biznį, kad pačiam iš to padaryti biznį, yra pačiausias dalykas, ir jis turi su-stoti.

Jis sustos, kada mūsų žmonės pamatys teisybę, kada jie supras, kad jų jausmus išnaudoja tik-tam, kad padaryti iš jų sopulių patiems biznį.

Biznis nėra kenksmingas nei darbininkui, nei lietuviui,—apie tai jau šiandien visas pasaulis ži-no, ir kiekviena tauta stengiasi sa-vo biznį išplėtoti. Jeigu jis vi-sam pasauliui reikalingas, tai rei-kaingas ir mums lietuviams.

Biznį žmoniškai vesti nėra jo-kia apgavystė,—tai patarnavimas, už kurį atlyginamas lieka lietuvių rankose. Tą suprato mūsų inte-ligentija (kaip svietiška, taip ir dvasiška) Lietuvoje ir deda te-nai visas savo pastangas, kad su-tvėrus ko-operacijas, krautuves, dirbtuves ir t.t.

Mūsų gi socialistai griebiasi šmeižti ir bjauroti nepatinkamas sau ypatas ir įstaigas, kelia prieš-jas publikos neapykantą. Jie dergia biznį ir biznierius, o patįs pardavinėja škaplierius ir atorė-lius bei Dievo mukes; jie savo laikraščiuose vadina juos suk-čiais, bet patįs kviečiai, kad tie „sukčiai“—biznieriai jų laikra-ščiuose garsintųsi, nes jų laik-raščiai esą geriaus biznieriams (žiūr. „Laisvės“ pakvietimus). Vadinasi, šaukia „sukčius“, kad „sukčiai“ per jų laikraščius be-sigarsindami, geriaus tuos pačius darbininkus „sukty“, nes tie laik-raščiai yra geriaus darbininkų „sukimui.“

Matote, kaip viskas gražiai su-sideda...

Kiek tai tenka mums girdėti ir nuo estradų ir iš jų laikraščių purvų ir šmeižimo ant senų, iš-mėgintų ir, be abejonės, užsi-tarnavusių mūsų laikraščių, kaip „Vienybė Lietuvininkų“, „Lietu-va“, „Tėvynė“ ir kitų? O vie-ton jų kėmsama „Laisvė“, „Kelei-vis“, „Pirmyn“, „Naujenos“ ir kiti, kurių didžiausias nuopelnas yra tame, kad dalį mūsų visu-meinės apsigirdino geltonlige, iš-jaunų vyrų padarė desperatų; iš lietuvių — išsigimėlių, kurie ant savo tautos ir ant savo kalbos „spjauna...“

Jie draudžia lietuvių nuo biz-nių, bet patįs tą biznį daro ir da-ro visai nešvariū būdu.

Nori faktų? Jų devynios galy-bės. Jeigu ir apjauktas esi jų pačių, prastrink akis, pakraptųk savo protą ir pažiūrėk atydziai, ką jie sako ir ką jie daro, ir su-lygink jų pasakas su jų darbais.

Jeigu jie jums sako, kad biz-niai yra purvini, kad biznieriai yra sukčiai, kad darbininkai ne-privalo bizniu užsiimti ir biznie-rių lietuvių remti,—ir jeigu jie pa-tįs jokie biznio nedaro, tai jie, nors kvailiai pasakoja, bet yra neveidmainiai.

Jeigu jie taip pasakoja, kaip augščiau pasakytą, bet patįs biz-nį varo, turtus iš to biznio krau-nu, automobiliais važinėja,—tai žinokit, kad jie yra patįs sukčiai, kurie prastam darbininkui tik

protą nori apsukti, kad jo do-liarius gaus.

Paminėsim čia bent vieną at-sitikimą. Garsus Fortunatas, „Keleivio“ Associate Editor, la-bai gražiai nupasakoja apie dar-bininkus ir biznierius. O pažiū-rėkite, kaip jis savo biznį varo. Jis yra šifkorių agentu ir „Ke-leivij“ veda „Teisų patarimų“ skyrių, kuriame dažnai „jurisdi-kai“ patariama, kad geriausiai šifkortes gali pirkti pas „Kelei-vi“ ir kad ten pat visos „popie-ros“ geriausiai padaromos (For-tunatas ten sėdi ir pats tą daro). Jis, kaip sakoma, užimanęs „su-bankrutyti“ kitą agentą, A. Ro-manuską iš Lawrence. Jis nu-samėdė keletą „gončų“, kurie su-ką apie aplinkinius miestelius ir savo darbu turį lakstyti po stu-bas ir pasakoti: „Ramanaukas yra niekai, brudas agentas, o mu-sų Fortunatas—tai fain vyras!“

Yra žydų agentų Bostone, ku-rjems nuo lietuvių eina turtai, bet Fortunatas su jais nekon-kuruoja, bet kada čia lietuvis per-30 metų, sunkiai ir sąžiningai dirbdamas, užsidirbo šokių-tokio turto, tai šisai mūsų „svieto ly-gintojas“ užsimažė kenkti ir žmogų bjauroti, kad sau biznį padaryti. O pasiklausykite šito lakstingalo, kaip jis apie biznie-rius ir darbininkus moka nuriė-ti!... Jis dailiai nukalba apie biednų žmonių vergus ir skriau-das, tas vienok jam nei kiek ne-kenkia, gerai progai pasitaikius, patarnauti biednai moteriškai, taip, kad ji net per teismą turi sau teisybės įieškoti.

Kitas vėl apie darbininkų var-gus moka giedoti ir moka taipgi iš jų biedniausių tamsių darbin-kių kailį nulupti, juos stebuklin-gai gydydamas.

Taigi, toks vyručiai biznis!... Biznis yra geras dalykas, bet reik į sąžiningai vesti. Tegul lie-tuviai prie jo kimba ir neklauso vi-sokių gerkliausių.

Tegul lietuviai visados pame-na, kad kaminkrėtis ir balčiausius rubus nujuodina. Tegul jie pa-mena, kad gudrus sukčius visa-dos kitus vadina sukčiais; pats sukdamas, jis mena, kad ir visi kiti privalo butinai sukti.

J. Švirplys.

Lietuvoje.

NUO REDAKCIJOS

Visi laikraščiai stumiami rankraščiai turi būti pažymėti autoriaus parašu ir adresu. Pasirašantieji pseudonimais turi paduoti, redakcijos žiniai, ir savo tikrąjį vardą.

Redakcija pasilekia sau teisę atsimušti žinias, jei rankraščius trumpinti ir talstyti.

Netinkamus laikraščius rankraščius Redakcija, pareikalauna, grąžina autorui atgal jo išloms.

Reikia visada rašyti plunksna ir tik ant vienos popiero pusės, paliekant plačius tarpus tarp eilučių.

Apžvalga.

RUOSKIME VISUOTINĄ BEPARTYVĮ SUVAŽIAVIMĄ.

Praeitame "Kataliko" numeryje buvo išskeltas klausimas šaukti metinį Lietuvos Spaudos Draugijos seimą, kuris turėjo įvykti jau liepos mėnesyje. Tačiau pastaroji savaitė atnešė tiek daug naujo, visas gyvenimas visu ratu taip daug apsisuko, taip viską apvertė, kad mums rodosi, jog "Kataliko" išskeltas klausimas turėtų būti pakeistas kitu daug svarbesniu dabar visiems klausimu. Turėtų būti suauktas visuotinis bepartysis visų Amerikos lietuvių visuomenės pakraipų suvažiavimas-seimas.

Iškilęs Europoje didis karas paliečia didį skaitlių tautų. Tarp kitų tautų, to karo liečiamų, vieną svarbiųjų vietų užima mūsų santautiečiai, Lietuvoje palikti. Pranešamos žinios rodo, kad Lietuva yra vienu centru, kur gali ištikti mušiai tarp vokiečių ir rusų kariuomenių. Išitkus mūsų šioms, nežinint, kuri pusė laimėtų, Lietuva bus lygiai tokia pat kankinė. Lietuvos laukia, žmonių turas bus išplėsta, sunaikinta. Tukstančiai mūsų brolių Lietuvoje liks be pastogės; tukstančiai našlaičių neteks pastogės, o rasi, ir paskutinio duonos kėsnio. Pakilusioje suirutėje žus nevenias, ir visai nekal-tas, Lietuvis.

Šioje valandoje mums negali rūpėti, kas iš kariautojų išlės. Mės žinome tik tai, kad mūsų tėvynė bus sunaikinta, kad mūsų tėvai, brojai ir seseris, mūsų giminės bus įstumi vargo, nelaimės ir sielvartos bedugnėn. Mums šioje valandoje negali rūpėti, kas yra mano kaimynas: tautininkas, socialistas, klerikalas, anarchistas ar kas kitas. Šiandien mės visi esame tik žmonės, kurie palikome užjūryje savo mylimąsias upatas; žmonės, kuriems lygiai rūpi savo artimųjų likimas, kokios pakraipos mės nebūtime ir kokių nuomonių neprišilaikytume.

Mės galėjome peštis tarp savęs; visas pajėgas dėti, kad priešinąjį pakraipą apgalvėjus. Toje kovoje neapykantos ir pagiežos banga galėjo kilti kuonkščiausiai. Bet dabar atėjo valanda, kuomet visa tai turi būti pamiršta, kuomet vienintėliu visų lietuvių priešū likosi baisioji nelaimė, gresianti mūsų tėvynei ir kiekvieno lietuvių tėviškei. Ar mūsų namiškius visu sunkumu užlies sielvartos jūrės, gubiančios ant Lietuvos, ar paskandins Lietuvą savo bangose—mės šioje valandoje negalime to pasakyti. Niekas negali permatyti, kas išitks sekančioje valandoje. Rasi, baisioji nelaimė čia pat jau stovi prie slenksčio.

Todėl vilkinti mės negalime, kaip negalime apeisti savo brolių Lietuvioje. Mės išskaito turime prisiruošti patikti nelaimę, gresiančią visai mūsų tautai. Vienintėlis išėjimas yra susivažiuoti visos Amerikos lietuvių visuomenės atstovams, surengti tokį pat seimą, kaip turėjome Rusijos revoliucijos metu. Tena: mės bendrai galime apsvastyti visą dalyką stovį ir nutarti, kas reikalinga mums daryti šioje valandoje, koksai turi būti mūsų veikimo planas.

Vargu mės kuomet nors turėjome valandą, kuri savo svarbūm lygintųsi dabartinei. Ir visų mūsų privalumas yra, nevinikinant, pasirūpinti svarbiuoju reikalu.

Šisai žodis yra kreipiamas į visas be skirtumo mūsų visuomenės pakraipas. Visi yra kviečiami pakelti savo balsą ir prisidėti savo darbu. Parankiausiai būtų tasai dalykas pradėti didžioms ir svarbiausiomis mūsų organizacijoms, kokioms yra Susivienijimas Lietuvių Amerikoje, Susivienijimas Lietuvių Rymo-

-Katalikų Amerikoje, Lietuvių Socialistų Sąjunga ir Tėvynės Mylėtojų Draugija.

Tegul visų Amerikos lietuvių suvažiavimas-seimas įvyksta kuogreičiausiai!

Tegul jis nevinikinant įsteigia Lietuvos Gelbėjimo Fondą, iš kurio galima būtų nešti pagelbamus giminėms, našlėms ir vaikeliams po karo!

Užkampiai. Vienaame dalyke mūsų visų pakraipų laikraščiai sutinka ir eina išvieno. Tai yra blaivybės klausimas. Vieni link girtuokliavimo yra užėmę griežtą ir aiškią poziciją, kiti, rasi, kokių nors pašalininių aplinkybių dėlei, yra priversti netaip smarkiai kariauti su išsiplatinusia mūsų visuomenėje epidemija, bet visi pačiame principu yra apsielbę girtuoklybės priešinai.

Ačiū nuolatiniui mūsų laikračių agitavimui, pradeda, bent vietomis, mažintis girtuoklybė ir užleisti savo vietą blaiviam gyvenimui. Vis dažniau ir dažniau matyti žinių apie blaivių vakarų, piknikų, išvažiavimų ir tt. rengimų. Blaivybės idėja, matoma, mūsų visuomenėje pradeda leisti giliai šaknis, kaip matyti ir iš to, kad privatinis gyvenimas, kaip vestuvės, krikštynos ir t.t., kurias mūsų žmonės vargu galėjo įsivaizdinti be svaigalų.

Šiandien vis yra mažinama girtuoklystė, ir visai blaivios privatinės nuotės (balių) šiaudien nėra ta balta varna, kurioje buvo mūsų gyvenime, sakysime, dešimtis metų atgal. Viešajame gyvenime blaivybė tačiaus daug daugiau apsirėškia dėlei labai suprantamos priežasties, kad visoki rengiamieji vieši susiejimai yra lengviau ir parankiau minėti spaudoje ir korespondentais retai praleidžia progą užspūlti ant girtuokliavimo, jeigu tokia proga tiktai pasitaiko. Išdaliesių sušiejimų viešumas yra šioiunkit apynasrių girtuoklybei pažaboti. Išdalies pastebima sąmoningas atsinešimas į blaivybės reikalus, ir ne vien dėlei viešo nuotės, kaip blaivybės reikalai tarp mūsų eina labai puikiai, kad girtuokliavimas jau tiktai vien liūčiai gyvuoja tarp mūsų. Ne, mės pilnai matome tą didelę girtuokliavimo jūrą, kuri užliejusi mūsų visuomenę ir kovai su kuria dar daug darbo reikės padėti. Kalbėdami apie blaivybės platinimą, mės turime omenyje vien tai, ką turėjome prieš keletą metų ir ką dabar turime.

Tačiaus, kad girtuoklybei užkurtus kelią, reikalinga duoti žmonėms pamatas, kuriom jie galėtų atsiremti; reikalinga duoti, kaip sakoma, ekvivalentas, tai yra kas nors, kad pilnai užpildytų išmetamą girtuoklybę. Negalima apie daugumą pasakyti, kad jie girtuokliautų vien todėl, kad jie yra taip labai prie svaigalų prisiręšę, juos pamėgę. Didinėje mūsų žmonių dalis girtuokliauja vien dėlei to, kad tokiai yra paprotys, kad taip kiti daro, kad nėra kitiokių liūso laiko praleidimo būdų, arba jie tų būdų nemato ir nesupranta. Dažnai kokiame nors užkampyje smulkė yra vienintėli vieta, kur žmonės gali susitikti, pasimatyti ir pasikalbėti tarp savęs. Namie stiklis taipogi pripažintas geriausiu smagus pasikalbėjimo liūdininku.

Tai gali būti nesmagus faktas, bet dalykų stovis nuo to nesi-maino. Ir kova prieš tokį dalykų stovį, kaip smarki jinai nebūti, apčiuopiamų rezultatų neatneš. Perods, tai yra suprasta pas mus: draugijomis, viešuoju veikimu norima užpildyti tuštumą, kuri pasidaro ciliuo lietuvių gyvenime, išmetus minėtąjį paprotį. Bet veikimas draugijoje ciliiniam nariui užima, sulyginamai, mažai laiko ir tam ekvivalentui bent iki šiam laikui daugumoje atsitikimų nėra vietos. Tačiaus vis-gi tai yra žingsnis, ir net didelis, pirmyn.

Ir šiuom atveju mūsų visuomenės, sulyginus su amerikoniškąja, yra pažengusi visu žingsniu priekin. Tarp amerikonių prohibicijos (laivybės) judėjimas yra išsiplatinęs daug daugiau negu tarp lietuvių. Tasai judėjimas vis auga ir didėja, ką liūdi ja vis didyn einantis skaitlius "sausų" miestų ir apskrčių su

visuotinu svaigalų pardavimo uždraudimu juose.

Tačiaus ar blaivybės platinimas tuom laimėja? Ar svaigalai visai pašalinami nuo žmonių? Be abejonės, svaigalų vartojimas "sausose" vietose susimazina, bet, kaip prityrimas rodo, visuotinis jų panaikinimas nėra pasiekiamas. Girtavimas tuomet prasideda užkampiuose, gimsta ir auga slaptas smuklininkavimas, kurisai daugeliu atžvilgių yra daug negeistesnis negu viešas svaigalų pardavinėjimas.

Prohibicijos šalininkai, veikdami tokiu būdu išvirsčius, o ne nuo blogo šaknį pradėdami, vargu atneš kokią nors naudą judėjimui, kurio apaštalais jie yra. Žmonėms neįsivaizduojama svaigalų kenksmingumo supratimas, nenurodoma būdų, kuriais jie galėtų nepalikti tuščių vietų atskiroms gyvenimė, nepratinama prie blaivaus gyvenimo. Vieton to darbo, o įsiai būtų ilgas ir sunkus, tačiaus su pilno laimėjimo užtikrinimu ateityje—griebiamasi daug lengvesnio drausmės kelio. Šale negatyvūs kovos būdai, drausmės, nestatoma blaivybei jokio pozityvio pamato, kuriame toji drausmė galėtų pridęgti ir, netekusi savo, kaip drausmės, ypatybių, virsti pastoriu ir tvirtu veiksmu visuomenės gyvenime. Todėl tai, padarius kokią nors vietą "sausą", išbujoja slaptasai smuklininkavimas su visomis savo blogomis pusėmis; todėl tai dažnai, išaiškinus viešus salonus, kai kur kuone kiekvienas privatinis namas virsta slapta smukle, ir ten kiekviename name geram svečini ir "šeimynos reikalams" parupinta "keisas" arba ir daugiau.

Amerikonių prohibicijos judėjimas paliečia ir lietuvių. Kaip žinome, daugelyje "sausųjų" vietų esama gan skaitlingų lietuvių kolonijų. Kaip slaptas smuklininkavimas yra tenai išsiplatinęs, matyt nors iš nuolat mūsų laikraščiuose telpantiųjų žinių. Suvedus pluoštą tokių žinių kruvon, rodosi, kad drausmė girtuokliavimui nei kiek nesumazina, bet vien į slaptus užkampius nuvarė. Ir čia yra mūsų laikraštijai ir visuomenės veikėjams darbu. Ka amerikoniškoji prohibicija paliko tuščia, mūsų priedermė link savųjų būtų tą tuštumą užpildyti; atkreipti atydą į tai, kad drausmė atneštų visą galimą pozityvą naudą. O tai, kaip prityrimas rodo ir kaip augščiaus minėta, galima atsiekti blaivių draugijų, klubų steigimu, knygynų ir skaityklų kurimu, įvairių blaivių pasilinksminimų, žaislų ir išvažiavimų propagandavimu. Tai yra dalis mūsų kultūro darbo, dabar daromo. Ir įsiai turėtų būti atkreiptas į ten, kur įsiai, rasi, būry kas nors, kad pilnai užpildytų išmetamą girtuoklybę. Negalima apie daugumą pasakyti, kad jie girtuokliautų vien todėl, kad jie yra taip labai prie svaigalų prisiręšę, juos pamėgę. Didinėje mūsų žmonių dalis girtuokliauja vien dėlei to, kad tokiai yra paprotys, kad taip kiti daro, kad nėra kitiokių liūso laiko praleidimo būdų, arba jie tų būdų nemato ir nesupranta. Dažnai kokiame nors užkampyje smulkė yra vienintėli vieta, kur žmonės gali susitikti, pasimatyti ir pasikalbėti tarp savęs. Namie stiklis taipogi pripažintas geriausiu smagus pasikalbėjimo liūdininku.

Plikos ir pusplikės mergos... Kas tai, apie paleistuvystę?—pa-laiškas skaitytojas, pamatęs šitą antgalvį. Taip, beveik apie paleistuvystę,—tik tai truputį kitokios rūšies, negu skaitytojas galėjo išspradži tikėtis...

Žmonių godumas, gašlumas kitą kartą gali pereiti visas rybas. Gašlumas iš nesąžiningo kapitalisto padaro tironą, kuris savo darbininkus verčia tikrais ver-gais; gašlumas suorganizuoja į są-paleistuvystės "industriją", kur už blizgantį pinigą parduodama garbė, dora ir žmogiskumas; gašlumas dažnai paverčia žmogų, kaip mės sakome, gyvuliu, kuri-am niekas daugiau pasauļų nerupi, kaip tik užganėdinti savo instinktyvišką norą,—gi tas noras—tai blizgantis doliaris.

Jeigu gašlus žmogus, dėlei gavi-mo to doliaro, nesidriovi dažnai ir kriminališką prasizengimą padaryti, tai, be abejonės, jis nie-kados nesidriovės peržengti tokių menkniekių, kaip padorumo, gė-dos, gero skonio rybos. Morališkos taisyklės—jiems svetimas da-lykas. Savo gašlumo užganėdini-mui jie išnaudoja kad ir žemiausius įrankius.

Jeigu tai daro privatinis žmo-gus, tai tas jau yra gana blogas dalykas, į kurį laikraštis privalo atkreipti atydą, jeigu tas jam ži-noma. Bet kada maž-daug pa-našus dalykai daromi viešai ir tai neprivatinii ypaty, bet nekurių laikraštų, tai apie tai, mums rodosi, būtų nuodėmė tylėti.

Iki šiol mės buvome patėmiję,

kad šlykščiai paleistuvingais pa-veiksiais, kurioms tikti tikrai pa-leistuvystės namuose kaboti, atsi-žymėdavo vienas lietuvių "juo-kių" laikraštis. Nuo tulo laiko patėmijome, kad du kitu mūsų laikraščiu (vardų nėra kam mi-nėti), netoli kuom nuo pirmojo skiriasi.

Vienas jų pradėjo garsinti dvi brošūrelis: vieną turinti būti ne-ga "mokslško" turinio, kita gi skandališko turinio. Dėlei sukė-limo skaitytojų žemesnių jausmų, laikraštis dedama prie apgarsini-mo visai plikos arba pusplikės mergos, arba atvaizdinama ku-nigo su merga apsikabinėjimas. Kitas vėl laikraštis nuolat tal-pina paveikslą-apgarsinimą, kur koku tai bogomazo nupiešta cie-la orgija...

Klausimas dabar, kam tai da-roma? Žmonių "apšvietimui"? Kiekvienas, šiek-tiek sarmatos turintis žmogus nusispjaus ir pa-sakys, kad—ne.

Tai kam-gi? Kad pagauti žmo-nių domą, kad sukelti juose žo-mus jausmus, ir kad jis, kvailys, si-gystų savo centus už tas kny-galaises, ar raštalpaises. Kas jiems galvon, kad gal tais šlyk-stumynais jie išves ne vieną jau-nikaitį, mergaitę, ar net ir vaiką iš kelio? Jam duok doliarį, o su visuomenės ir jaunūmenės dora jū sau nors pasikarkit.

Bent mės kitokio išaiškinimo nemokame surasti.

Čia pat bus neprošalį patėmyti, kad tuose pačiuose mūsų dviejuose laikraščiuose, apart šitų pa-leistuvinių apgarsinimų, skaity-tojas gali dar šviesiai "mokslš-kaus" apgarsinimais stebuklingų daktarų, jų tikrų mūsų darbinin-ky tranų. Beveik visi lietuvių laikraščiai jau tuos daktariškus žulikus išmetė lauk: šiuose dvie-juose jie vis dar randa vietą—už gerą doliarį krepi...

Tuom tarpu ant pirmų pusla-pių tuose pačiuose laikraščiuose daugiausiai šūkajama apie dar-bininkų skriaudas, apie kapitalis-tų išnaudojimą ir apie darbininkų reikalų neva ginimą...

Gerbiamaiai laikraštis ant pir-mų puslapių neva stengiasi "iš-pirkti" darbininkus iš išnaudoto-jų "namų nevalios" (tas jam nieko nekaštuoja), o ant paskutinių puslapių jis juos parduoda dar aršesniams už kapitalistus para-žiams, arba medžioja iš tų pačių nebaigų darbininkų doliarus meš-keraitė, ant kurios krinkelio, vieton slieko, pakabinta... plika ar-ba pusplikė merga...

Lai gyvuoja "susipratimas!"...

Literatūros žinios. Apie Ma-žąją Lietuvą gana daug kal-bėta buvo. Reikėdavo tenkin-tis laikraštiniams trumpoms ži-kutėms, kurios nekartą gan vien-pusiai piešė ir aiškino dalykų sto-vį tenai. Pačios žinios dažniau-siai semta iš tenyškųjų laikraščių. Todėl pilnas ir besaliskas Ma-žosios Lietuvos aprašymas nuo-kelį metų, be abejonės, bu-vo tiesiog gyvenimo reikalu. Da-bar "Lietuvos Žiniose" p. A. Rimka, nuolatinis to laikraščio bendradarbis, išbuvęs ilgą laiką Mažajoje Lietuvoje ir ten pat vietoje tyrinėjęs josios gyvenimą, spausdina, kaip matyt ir kaip buvo žadėta, didelį veikalą "Pru-sų Lietuva ir lietuviai." Pasiro-dė jau antroji to veikalio dalis: "Prūsų lietuvių tautos judėji-mas." Kaip ilgai nusitęs veika-las, negalima dabar nieko pasa-kyti. Tikimės vėliaus turėti pro-lia supažindinti skaitytojus su to veikalio turiniu.

Nuo Redakcijos. Nuo šio nu-merio tvarka įvairių laikraščio skyrių šiek-tiek persimainys. Kad duoti skaitytojams daugiau žinių apie didįjį karą, nekurie skyriai bus sutrumpinti, o kiti gal ir visai išleisti. Siame numeryje, priversti esame išleisti "Pašne-kėlių Kampelį." Gerbiami mūsų sandarbininkai teiksis nerugoti, jeigu jų raštai, kurie, turėjo ne-trukus tilpti laikraštyje, dabar tuom laiku nepasirodys.

Užsakykite kasdieninį priedą apie karą. "LIETUVOS" Skaitykite apie jį ant 5 puslapio.

Apie Džiovą.

Dr. J. Bagdanavičius laike Lietu-vių Mokslo Draugijos susivažiavi-mo palietė labai svarbią ir įdomią temą — apie džiovą.

Džiova tai viena iš labiau papli-tusių ligų. Ji tu dar pa-ojinga psichologijai: jaustis ar bent nu-duoti save sveiku.

Džiova tai didžioje liga — kuno dalių džiova, pav. gerklės. Bet kitų, ne plaučių džiova pasi-taikto rečiau, tik apie 12%.

Džiova jau buvusi žinoma senų senovėje, dar toli prieš Jėzaus gi-mimą.

Pirmiau džiovos gydyti nemokė-ta ir džiovininkai didžioje jau buvę pasmerkti mirti.

Tik, palyginti, neperisenai, apie pusę dešymiolikto šimtmečio, Bre-meris jau faktų parodė, kad džio-va galima ir išgydyti.

Daktarai jau senai tyrinėjo, no-rėdami surasti džiovos bacilą, tą žmogaus plaučių trandį. Galop ta-sai tyrinėjimas pasiekė: 1882 m. Robertas Kochas surado džiovos bakterijas. Pasirodo, tai esą laz-dėlytės 1-1000 dalių milimetro di-šumo. Kochas darė šitokius ban-dymus su jurių kiaučiais: pa-imdavo džiovininko skreplių, at-skiesdavo juos ir tam tikra ma-šinė juos į jurių kiaučaites prunk-sdavo. Pasirodo, kad kiaučaitės

ant apsirgdavo džiova. Tokiu maždaug būdu, bekvėpuodami dul-kes, kame yra džiovos spora, ir mės džiova užsikrečiame. Kaip jau minėta, tie džiovos vabaliukai neapsakomai mazi, nes pirščiuke skreplių buvo jų apie 300 milijonų. Viešiai taipogi neįtikimai greit. Buljone ir kituos tinkamuosiuosiuose per 24 valandas gali jų privisti bent 16 milijonų.

Kad džiovos bacilų veisimasis būtų normalis, reikia tam tikros ši-lumos. Geriausia tam atitinka 37°C. Kaip jau minėta, džiovos gali būti ir spora, kurie ore su kitomis sak-lėmis lekioja, na ir patekę ar žmo-gaus plaučiuose ar gerklėn, jei tik randa prirengtą ten dirvą, tai yra apsilpusias kuno dalis, ten ir pra-deda veistis. Patekę gerklėn, pri-kimba prie žaunų ir kitų dalių ir tuomet gaunama džiova gerklės.

Džiova mėgsta veistiesi nešva-roje ir prietamsyje. Pasirodo, kad nešvariose panagėse, o ir kito-se vietose gali veistiesi aibės džio-vos bacilų. O su pirštais pasika-sius, tokiu būdu galima lengvai džiova užsikrešti.

Kuomet buvo patyrinėta vaikų panagės, tai pasirodė, kad 22% vaikų panagėse nešioje džiovą ir dažnai besikrapštydami įgauna bai-siją "vilko" ligą. Vilko liga kuone nepagydoma. Vilkas pradeda ęsti burną ir, kad išvengus sku-bios mirties, teka visa užkrėsta dalis išpjauti.

Be to, džiova galima užsikrešti nuo gyvulių, nes ir jie nuo džio-vos neliaus. Džiovos užsikrėtimo šaltiniai yra pienas, mėsa, net ir vaisiai. Mat, jei vaisiaus gerai neapvalys, tai ant jo paviršiaus gali tunoti džiovos bacilų, na ir tokiu būdu gali tai draug suvalgy-ti. Be to, džiova esti ypač džiovi-ninko rubuose, ant žmogaus kuno, burnoje, nosyje. Be to, galima lengvai džiovą užsikrešti džiovinin-kių bei bečiaudint, -beskrepliuojant, ar bebučiuojant. Mat, kai, džiovinin-kas čiando, tai draug iščiaudo mi-lionus džiovos vabaliukų, kurių ga-lima įtraukti į plaučius draug su oru.

Skrepliuojant ir-gi tyška į visas šalis skreplių gabaliukai, pilni džio-vos.

Bučiavimasis, ar bučiavimas taip pat pavojingas, nes tokiu būdu ga-lima užsikrešti netik viešas kita, bet podraug ir kitus, nes jei pav. džiovininkas pabučius sveikam į ranką, tad nors sveiko džiova ir neuzkrėstų, bet užtai kitas dar svei-ko, bet jau palinkęs į džiovą, pa-bučius anam į ranką, palytės lu-ma, ar džiovos bacilų ar kraujo skrituliukų jiegos išsenka, nuo to priklauso ir mūsų likimas: miršta ar pasveiksta.

Čia gi kaip tik girtybė, alkoholis, nors ir mažiausioje dozoje prisideda prie apsilpnimo kaip kraujo skri-tuliukų, taip ir kitų forminių da-lių.

Helsinkų universitetas prof. Lai-čio kunai ir užtat daugumoje no- džiovos miršta jaunikačiai vos bai-

gusieji mokslus. Nuo beširdės džiovos žuvo tokie dvasios galu-nai, kaip Šileris, Spinoza. Neap-lenkė ir mūsų Lietuvos, pakirsda-ma geriausias mūsų gėles — tautos papuošimą, kaip va: Vaičaitį, Ku-dirką, Biliūną ir d. k.

Pirmiausia turime stiprinti savo kuną ir skaidrinti kraują. Lietu-vių kaž-kaip keistai žiūrima į val-gį. Nesistengiama jo kokio rei-kiant, kaip reikiant ir kuomet rei-kiant vartoti. Nereikia be reikalo varginti savo kuno visokiais val-gių nutraukimais, pasninkais. Da-barties gi davatkėles ir nedavatkė-lės bėga, kad ir toliausia bažnyčia, atla-dnosna nevalge, o ten paskui kartais tik degtine "pasistiprina."

Tai nenormalis padėjimas! Tarp panašių maldininkų ypač daug su-gadintais nervais, džiovininkų ir kitokių. Reikia apskritai rupintis kuno sustiprinimu, kad jis galėtų duoti džiovai tinkamą atspirtį. Be valgio, reikia domą atkreipti į svei-kus butus, kad juose būtų švaru ir ganėtinai šviesos ir oro.

Mat nuo vidutinės dienos švie-sos džiovos bakterijos gaista. Nuo paprastos šviesos jos išnyksta per dvi savaitis, gi nuo saulės net per 24 valandas ar ir greičiaus. Tat bestatant namus, į tai reikia at-kreipti akis.

Kiekvienam žmogui reikia maž-daug apie 500 ketvirtinųjų colių oro. Anglijoje taip ir yra. Ten ant durų taip ir parašyta, kad kambaryje tiek tai ir tiek oro, kad nuomuojančias matytų ar jam tin-kamas ar ne. Ir nors Anglija ran-das netaip jau perdaug sveikame klimato, bet rupindamosi sveikata, grynų vortu (kad ir žemą laiko kambaryų langus atvirus) pasiekė jau to, kad tuo žvilgsniu pralenkė net Vokietiją, nes 1910 m. Vokie-tijoje iš 10 tukstančių žmonių džio-lus mirė 14, o Anglijoje tik 12.

Apskritai Anglijoje stengiamasi ne liga gydyti, bet jos platinimosi sak-lis pakirsti. Todėl ir mūsų dak-tarų priedermė turėtų būti ne vien tik ligonims tiek tai ir tiek receptų prirašyti, tokių tai ir tokių vaistų sugirdyti, bet ir pasistengti toms ligoms kelias užkirsti.

To darbo privalėtų imtis ne vien daktarai, bet ir šiaip visa švietuo-menė, pirmiau kiek su tuo dalyku apsipažinusi.

Pastebėtina mūsų butų netyku-mas, ypač tamsesniose kampuose. Hygienos žvilgsniu daugumoje jų triubų galėtų gyventi tik du-tris žmonės, dabarties gi gyvena net po keliolika. Tokioje triubo-je, ypač žemą, rugsta, rugsta ir apsi-prausta, nē nenujaušdami, kad jie tokiu būdu sau sveikatą mažina ir džiovai dirvą prirengia.

Ypač nenormalis padėjimas Kauno gub. mokyklose.

Partatna inteligentams užsimti triubų ir kitų gyvenamų triobėsių ištyrimu, nes kova su džiova tai tikras kultūros darbas!

Dabarties apie skaidrinimą savo kraujo.

Nors džiova, kaip matome, taip yra išsiplatinusi, o ir užsikrečiama, bet kodėl ja, palyginant, mažai te-miršta?

O tai dėlto, kad nuo jos ginasi ir dažnai atsigauna mūsų kraujas.

Kaip tik džiovos bacila kokių nors minėtu būdu patenka mūsų kraujan, tai, Mečnikovo ištyrimu, mūsų baltieji kraujo skrituliukai (kraujas susideda iš dviejų svarbiausių dalių: baltųjų ir raudonųjų skrituliukų. Z. Z.) užpuola džio-vo bacilas. Baltųjų skrituliukų susibėga gelbėti milijonai. Prasi-deda imtynės, rungtynės tarp džio-vo bacilų ir kraujo baltųjų skri-tuliukų.

Daug baltieji kraujo karžygiai išnaikina džiovos bacilų, bet daug ir pačių žuva. Negyvus kunus baltųjų kraujo skrituliukų mės mato-ne užkrėstų, bet užtai kitas dar svei-ko, bet jau palinkęs į džiovą, pa-bučius anam į ranką, palytės lu-ma, ar džiovos bacilų ar kraujo skrituliukų jiegos išsenka, nuo to priklauso ir mūsų likimas: miršta ar pasveiksta.

Čia gi kaip tik girtybė, alkoholis, nors ir mažiausioje dozoje prisideda prie apsilpnimo kaip kraujo skri-tuliukų, taip ir kitų forminių da-lių.

Helsinkų universitetas prof. Lai-čio kunai ir užtat daugumoje no- džiovos miršta jaunikačiai vos bai-

kolioho, per 63 dienas girdė kasdien vynu. Duodavo maždaug po pusę stiklinės kasdien. Po to, paėmus tą mergaitę kraujo pasirodė, kad kraujo veikimas, kova su džiovos bacilomis žymiai sumažėjusi.

Vienu žodžiu, švarus, alkoholiu nesuterštas kraujas daug gelbsti kovoti su džiovos ir kitų ligų bacilomis.

Be to, kaip minėta, kadangi džio-va yra užsikrečiama liga, tai rei-kia vengti visų tų progų, kuomet ja galima užsikrešti.

Bet svarbiausią darbą atlikime džiovai ir kitoms ligoms tikrai šak-nis pakirsime, jei pasistengsime pagerinti darbininkų ir kitų var-gstančių žmonių socialią padėją.

Be to, tokiose vietose, kaip Kau-nas, Vilnius, Šiauliai ir k., reikia stengtis įkurti sveikatos draugijų, nes tik tuomet bus tikrai apkreista kova.

To išrodymui privesim pluoštą džiovai ir kitoms ligoms pamatinę statistikos žinių iš artimos mums Vokietijos.

Marumas Prusuose 1875—1908 metuose. Iš 10,000 gyvųjų mirė džiova:

1875 metai	32 nuoš.
1876 " "	31 " "
1878 " "	32½ " "
1880 " "	31 " "
1882 " "	Atradimas džio- vos bacilos 32 " "
1884 " "	Aprašymas dar- bininkų ligoje (1883) 31 " "
1886 " "	Viduryje 31 " "
1888 " "	Gale 30 " "
1890 " "	Aprašymas dar- bininkų paliečių (invalidų) ir se- nių (1889—1891) 23 " "
1892 " "	Sveikat namų steigimas 25 " "
1894 " "	 23 " "
1896 " "	 22 " "
1898 " "	 20 " "
1900 " "	 21 " "
1902 " "	 19½ " "
1904 " "	 17 " "
1906 " "	 16 " "
1908 " "	 15 " "
1910 " "	 14 " "

Visoj Vokietijoje miršta per me-tus džiova vidutiniškai 111,068 (stat. 1894—1897 m.).

Visoje Vokietijoje miršta per metus džiova vidut. 87,600 (amž. 15—60 m.).

Visoje Vokietijoje serga per me-tus 1000,000, t. y. mažne 2 nuoš. —miršta per metus 270,000 amž

niko diena bus vėliaus paskirta. Dabar diena, kaip ir dienos tvar-ka, galutinai nustatyta. Susirinkimas-piknikas atsisib nedėdienyje, rugpjūčio (August) 16 d. minėtoje prie Big Bass Ežero vietoje. Geistina, kad susirinkime dalyvautų ne tikai ukininkų, bet ir miestėnų kuodidėsnis skaitlius. Kviečiama vyrai ir moteris. Svečiai, kurie atvyks, bus kuorupstingiausiai aptarnaujami. Svečiams į susijimo vietą atvežti, bus paskirta keturi ar daugiau automobiliai. Tie patys automobiliai paskui išvežis svečius atgal į ten, iš kur svečiai buvo paimti. Jeigu kas nors norėtų nakvoti, tiems pas kaimynystėje gyvenančius ukininkus bus parupintos nakvynės.

Susirinkimas prasidės 12 val. vidurdienyje ir drange su pikniku tęsis iki vėlyvos nakties. Dienos programos yra sekančiai nustatytas:

1. Pralkaba apie žemdirbystę.
2. Kaip pagerinti ukį.
3. Musų reikalai.
4. Deklamacijos ir šokiai.
5. Lenktyniavimas ir kitoki žaislai.
6. Pasivažinėjimas automobiliais.

Žodžiu sakant, programos pasistengta padaryti kuojavresnis ir nemažesniu uolumu bus stengiamasi, kad programos, kaip galint, būtų atliktas kuogeriausiai. Rengėjai parupins "ice cream'o" ir mineralinių gėrimų moterims ir vaikams; svečiams gi reikės atsivežti savas valgis. Tokiu būdu, šale savo reikalų atlikimo, galima bus ir gražiai pasilinksinti.

Užbaigiant, dar kartą visi, ukininkai ir miestėnai, yra kviečiami atvykti į šį susijimą.

Walter V. Strygas.
Peacock, Mich.

Kibirkštis.

Lyg dar neužteko tų karų socialistų, klerikalų ir tautininkų, tarp socialistų ir Šliupo, tarp Kemešio ir Račkausko, tarp Jurge-lio ir Gabrio,—o čia dar turime karą Europoj. Tai jau visai perdaug...

Ištraukus Meksikai vieną Hu-erta dantį, žiūrėk, kad neisau-gtų jo vieton kitas dar aršesnis.

Karingi mūsų "Vyčiai," kaip išrodo, susiorganizavo į patį lai-ką: iš jų jau galėtum pilną bata-liją sušviesti.

Socialistai čia rengia "raudo-nąją" savaitę. Vai, tegul važiuo-ja dabar Europon, tai tenai, karui prasidėjus, gali turėti net visus "raudonus" metus.

Na, sakysiu, tegul jau Gabrys bus ir "ambasadorius." Vis-gi jam dar toli gražu prie Lietuvos socialistų patrijos vadovų, kurie pasirašinėdavo ant "dokumentų" šitaip: "Rafolas I-as," "Rafolas II" ir dar koks "Jurgis III-čias." Nedyvai, kad koks ten Mikė II-as, ar kaizeris Vilii II-as so-cialistus persekioja: mat cieso-riškus titulus vagia...

Jeigu jau pustrėčio mėnesio Dr. Stankaus detektyvai įsėjo "Kovos" redaktoriaus ir jo su-rasti negali, tai turbūt Philadel-phia turi ne blogesnes katakum-bas už senovės Romą.

Jurgis Spurgis.

LAISKAS Į REDAKCIJĄ.

Gerbiamoji "Lietuvos" Redakci-ja:—

"Lietuvos" No. 31 tilpo pra-nešimas, apie įvykusį abiejų Susi-vienijimų Komisijų Imigrantų šelpimo reikaluose susirinkimą. Tame aprašyme kiudoma ir ma-no vardas ir užmetama man, buk aš dalyvavęs susirinkime ir ne-taktiškai ir nediplomatiškai iš-sisokęs; esą jeigu ne komisijų narių šaltas apsiėjimas, tai vis-kas būtų niekams nuėję ir t.t.

Tat-gi meldžiu pavelinti man paaiškinti tuos mano netaktin-gumus.

Kuomet komisijos susirinko, tai visų pirmausiai pareikalavo iš-manęs paaiškinti, koks yra SLA-seimo nutarimas sulgy imigran-tų reikalų. Aš paėmiau buvusio seimo protokolo originalą ir per-skaičiau šią ištrauką:

Europos Karo Piešinys-Zemlapis.

Paaiškinimas: Numeris 1 parodo Belgiją, num. 2 parodo Hollan-diją. Anglijos laivynas prie Wilhelmshaven buvo prieš keletą dienų. Kur jis yra šioje valandoje—nežinia. Rusų laivynas pa-rodymas prie salos Bornholm. Dabar jis matomai pasitraukė aug-štin ir susitiko su vokiečių laivynu prie Aland salų (Aland salų čia nematyti; jos yra augščiau raidės "o" žodyje "Baltiko jūrės.")

Žvaigždė parodo stiprią Alytaus tvirtovę Suvalkų gub. Eitkunai yra tuojaus prie rubežiaus ir paženkinti juodu tašku ir parašu: "Eitk." Mažos juodos velyčaitės parodo, kurioj vietoj ir kuri pusė perėjo rubežių.—Išsikirpkit šitą piešinį. Jis pagelbės jums aiškiau suprasti žinias apie karo bė-

VIETINĖS ŽINIOS.

"Imigrantų Šelpimo draugiją" remiant, reikalauji, kad jos kny-gos ir rokundos būtų pavadamos SLA kontrolei (inešimas 30 kp.). Priimta svarstymui. Prie svar-stymo perskaityta ir Liet. Imi-grantų Šelpimo Draugijos lai-skas-atsisaukimas.

Po ilgų ir išsemtųjų diskusijų priimta sekanti rezoliucija: pri-pažindamas ateivių šelpimą vienu svarbiausiųjų dalykų, Seimas randa butinu ateivių šelpimo klausimą plačiai suorganizuoti, o kad pastaciūs ji ant tvirtų pa-mato — susizioti su didelėmis draugijomis kaip SLR-KA. ir t. t., ir sudarius reikalingą pama-tą, imigrantų šelpimo reikalą pa-imti į tų draugijų globą po arti-miausią SLA priežiūrą.

Prie to nutarta, kad viršminė-tajį Seimo nutarimą turės įvy-kinti SLA. Pildomoji Taryba."

Šias ištraukas iš protokolo du kartus perskaičiau, ir kuomet abidvi komisijos reikalavo mano nuomonės, aš pasakiau, kad jeigu SLA Komisijos nariai nepri-silaikytų Seimo nutarimo, tai Pild. Tar. Komisijos veikimo ne-pripažintų legališku, nes Pild. Tar. tam yra renkama, idant pil-dygtų seimo nutarimus, ir kaipo Augščiausia SLA. Istaiga, nepa-velintų nei kitoms komisijoms seimo nutarimus laužyti.

Vienas komisijos narys išsi-reiškė, kad daugiausia iš Lietu-vos atkeliauja katalikų, tai ir imigrantų šelpimas tikty geriau katalikų vardu jiems suteikti; nurodinėjo, kad paaukoti pinigai būtų po SLR-KA. kontrole, o jei-gu SLA. su tuomi nesutiktų, tai vargu būtų galima taikytis ir t.t. Aš į tą išvedimą atsakiau, kad SLA. imigrantus šelpė jau per šešis metus, ir dabar šiam daly-kui seimas paskyrė iš izdo \$250.; reiškia, kad SLA. darbą varė pi-rma, varo dabar ir varys ir to-liaus, nežiurdamas, ar kas pri-sidės, ar ne. Sis mano pama-tuotas nuomonės išreiškimas, ne-galėjo būti pavadintas netaktin-gu, nes aš kalbėjau ne be fakty, tik rėmiausi seimo nutarimu,— ir išreiškiau nuomonę apie seimo nutarimą taip, kaip aš jį supra-tau.—Geistina būtų, kad ir "dip-lomatai" nesislapstyti po pseu-donimais, o kita sykį drįsty savo vardą parašyt.

A. B. Strimaitis,

SLA. Sekret.

VIETINĖS ŽINIOS.

Vėl suareštavo "kunigą." Juo toliaus, juo labiau, matomai, pra-deda nesisekti "kunigui" Urbanui. Neseniai jis turėjo bėdą Chicago Heights, kur jį suareštuota už ne-teisnotą aukų rinkimą, o dabar vėl štai tokia pati nelaimė jį pa-tiko Chicagoj ant West Side.

Ir vis toji neliamingoji "Švien-ta Piatra Katiedra" kalta. "Kunig-nas" vis kolektuoja jos pasta-tymui ir liepos 29 d. su tokią kolekta atsilankė ant West Side, kun. Ambrozačio parapijoj. Kun-nigas Ambrozaitis geras lietuvis ir, žinoma, geras aktalikas, bet šita Urbaninė "Katiedra" pas jį loskos neturi. Taigi jis ir prane-šė apie "kunigo" Urbono kalėdo-jimą policijai. Dėdės sugavo "kunigą" Urbaną bekalėdojant namuose prie 2146 W. 23rd pl. "Kun." Urbanas pakišo jiems po nosim "dokumentus." Jeigu vie-ton "dėdžių" būtų buvęs "švien-tas Piatras," kurio "katiedrai" jis kolektuoja, tai gal jis būtų ir pa-leidęs "šventą kunigėlį Urbaną."

Dėdės gi tos šventybės nematė ir nutarabinio "kunigą" tiesiog į policijos stotį. Ten jis ir nak-vojo sykiu su savo palydovu, Joe. Kaltoku. Prieš Urbaną užvesta byla, kuri žadėjo atsibuti šią pėt-nyčią.

"Švientas Kunigėlis," tarp ki-ty, gavo aukas ir nuo sekantių ypatų: Julijus Šliogeris aukavo \$1.00; Leonas Šliogeris 25c. ir Marė Petraitis 50c. Gaila cente-lių.

Išseisino Taparauką. B. Ta-paraukas, kuris buvo apkaltin-tas už užmušystę tulo Juozo Norkaus saliuone prie 600—18-tos gatvės, sausio 4 d., pereitą savai-tę tapo išteisintas. Prisaikinti teisėjai (jury) išnešė jam ver-diktą "nekaltas" teisejo Kersten teisme.

Iš TMD. 28-tos kp. Liepos 28 d. laikytame kuopos susirin-kime buvo pakeltas klausimas kaslink susitvėrusiojo TMD. Chi-cago kuopų apskričio, apie kurį pastaruoju laiku nieko nebuvo girdėti, taip kad galima buvo manyti, jog jojo jau nei nėra. Pasirodė jis dar gyvas. Išrinktoji šiem metams valdyba, suside-danti iš pirm. P. Baltučio, rast. B. Lenkausko ir izd. J. Biežio, nusiskundė, kad negalinti nieko veikti, kadangi senoji valdyba

knygų neperduodanti. Kuopa nutarė pareikalauti knygų iš se-nosios valdybos.

Kaslink TMD. Chicagos kp. apskričio, tai būtų gaila, jei jisai pranyktų. Kaip visa TMD., taip ir Chicagos kuopos galėtų turėti iš apskričio daug naudos.

"Birutės" dr-ja. Musų prašo pranešti, kad "Birutės" dr-jos dainų repetitijos prasidės šioje pėtnyčioje, rugpj. 7 d., kaip ir pa-prastai Mark White Square. sve-tainėje. Visi birutėčiai prašo-ma atsilankyti.

Iš "Aušros" dr-jos. "Aušros" dr-jos extra susirinkimas atsisub rugpjūčio 8 d., subatoje, 8 val. vakare.

Bus svarstomas paduotasai praėjusiame susirinkime valdybos įnešimas. Visų sąnarių prašomė atsilankyti. J. Strimaitis, rast.

Chicagos lietuvių draugijos, prigulincios prie Chicagos Lietu-vių Draugijų Sąjungos ir taipogi neprigulincios, ryja šiūomi kvie-čiamos prisijusti Sąjungai savo raštinkų adresus, virsi-ninkų vardus ir pavardes, savo narių skaitlių ir susirinkimų vie-tą ir laiką. Prašoma taipogi pri-sijusti išrinktųjų atstovų-delegatų adresus (tų draugijų, kurios pri-klauso prie Sąjungos). Visas kas prašoma siųsti Sąjungos genera-liškam sekr., J. Ilgaudui, 808 W. 35th st., Chicago.

Mirė. Pračią subatą 8 val. va-kare Mercy Hospital mirė 44 m. senas Kazimieras Vaišvilas, 839 W. 33rd pl. Vėlonis buvo su-žeistas ant Illinois Central gele-žinkelio prie E. Randolph gatvės: dėdamas antspaudas ant už-rakinamų pilnų "freit" kary, ji-sai pateko karų tarpan. Mirusis paėjo iš Tučių kaimo, Paistrio parap., Panevėžio pav., Kauno gub. Chicagoje išgyveno 16 me-tų, tame darbe dirbo 8 metus. Buvo doras ir blaivus žmogus. Paliko moterį, 6 metų dukterį Izabelę, 2 broliu, Antaną ir Joną, mirė 2 seseris, Feliciją ir Aleną. Visi gyvena Chicagoje. Vėlonis buvo pasiturintis žmogus. Lai-dotuvių diena: ketvergias, rugp. šešto. Platesnių žinių galima gauti vėlonio antrašu, arba kre-pianties telefonu Drover 6306.

JUOKELIAI.

DU KISKIU VIENU ŠUVIU.

Visu scarkumu važiuo auto-mobilus kaimo keliu. Staiga prie užsikimo jisai privažiavo prie žmogaus su šautuvu ir šu-nim. Šuo, matomai silpnas ir li-guistas, stovėjo pat viduryje ke-lio. Soferis davė signalą savo ragu, bet šuo nesijudino nei iš vietos. Dar valandėlė, ir šuva, automobiliaus pagriebtas, išlėkė į viršų ir už valandėlę gulėjo negyvas.

Automobilus sustojo, ir vie-nas važiuosiujų išlipo laukan. Jisai kartą jau užmokėjo ukininkui \$10 už versį, kuris prigulėjo kitam ukininkui, ir todėl buvo atsargus.

— Tai jusų šuo?
— Taip.
— Jisai jums priguli?

— Taip.

— Išrodo, kad mės lyg užmu-

šėme jį.

— Ištikrųjų, išrodo taip.

— Brangus šuo?

— Teisybę pasakius, nelabai

brangus.

— Ar 5 doliariais busite užga-

nėdinti?

— Taip.

— Tai štai, meldžiu priimti.

Automobilistas įdavė šuns savo-

ninkui \$5 ir mandagiai prikergė:

"Man labai nesmagu, kad mės

sugadinome jums jusų medžiok-

lę."

— O, aš visai nemedžiojau,

atsakė anasai, dėdamas pinigų

kišeniu.

— Nemedžiojote? Tai ką gi

jūs darėte su šunim ir šautuvu?

— Ejau štai ton girelėn šunį

nušauti.

PSICHOLOGAS.

Advokatas: "Nėra vilties lai-mėti jusų bylą. Aš nematau, kuom galėčiau pagelbėti. Juk Tamista pats sakaisi sumušęs pa-čią."

Apskystasai: "Tas nieko ne-reiškia, kad aš taip sakau. Mano pati yra tokia, kad jokiū būdu neprisipažįs, jog gavo į kailį."

PRIGAVO.

— Jono susiziedavimas su Ma-rijona pasibaigė.

— Ar tai galimas dalykas!

Kaip tai atsitiko?

— Jiedu apsivedė.

SMAILAS.

— Kuomet mano uošvė buvo jau ant mirties slenkščio ir męs neturėjome jau jokios vilties, Dr. Dingus įją tačiaus ištraukė.

— Kurion pusėn.

'Lietuvos' Extra Priedas.

Europoje iškilo didelis, baisus karas. Musų tėvynė, Lietuva, yra pačiame to karo sukuryj. Budama tarpe tikrosios Vokietijos ir Rusijos, ji yra, tarsi, tas pirštas, pagriebtas tarp replių. Ko-kias baisias žinias-naujienas mums gali atnešti kiekviena valanda, mės to nežinome. Bet mės žinome, kad tų žinių yra ir bus daug, ir lietuviai jų su nekantrumu laukia.

Musų laikraštis yra prisiruošęs, ir skaitytojai gaus kiekvienam "Lietuvos" numeryj sutrauką visų svarbiausių žinių iš karo lauko už visą savaitę. Tačiau tų žinių iš karo lauko yra taip daug, kad reguliariškam "Lietuvos" numeryj jos visos sutilpti negali. Apart to, ir skaitytojai galėtų jas gauti tik sykį į savaitę.

Todėl nuo pereinio nedėdienio "Lietuva," apart savo reguliariško numerio, pradėjo leisti kasdien extra priedą iš dviejų puslapių to-kio pat didumo, kaip "Lietuva."

Siame priede telpa kasdien vėliausi telegramai ir straipsniai iš karo lauko. "Lietuvos" extra priedas išėina su paveikslais ir visl skaitytojai gali jį gauti, primokėdami po 50 centų į mėnesį.

Kasdieniniai extra priedai išėidinės kasdien vakare, išskyrus nedėdienius. Nedėdieniais ir šventėmis priedai nešėidinės, ne-bent atsitiktų kas nors labai svarbaus.

Atskiri "Lietuvos" extra priedo numeriai yra pardavinėjami Chicagoj po 2 centu už kopiją, o visur kitur—po 3 centus. Vie-nok prenumerata už šiuos priedus turi būti apmokėta ne mažiaus, kaip už mėnesį laiką, ir pinigai turi būti prisijusti už jį iškalno.

Užsisakydami šį priedą apie karą, skaitytojai turi prisijusti sy-kiu su užsakymu 50 centų arba daugiau (sulgy to, už kiek mėne-sių nori užmokėti), ir turi paduoti savo aiškų vardą, pravardę ir pilną adresą. Užsisakydami, adresuokit taip:

"LIETUVA—PRIEDAS," 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Padėdami išleidimui šito didelio kasdieninio priedo daug darbo ir didelius piniginius iškaščius, mės pasitikime, kad tuomi užganė-dinsime musų skaitytojų ir lietuvių visuomenės norus ir kad jie, todėl, mokės šiuos musų pasistengimus tinkamai apkauoti.

"LIETUVOS" REDAKCIJA IR ADMINISTRACIJA.

UZKEPĖ.

Ejo vieną šventadienį tulas miestas senai atvažiuojęs ir čia apsigyvenęs kunigas. Nežinodamas gerai gatyvį, užklausė dviejų beaišdžių vaikų, kur yra State st. Vaikai parodė, ir kunigas nuėjo sau. Už valandėlės, atlikęs reikala, jisai grįžo ir rado abu vaikus dar vis beaišdžiančius. „Vaikneliai, tarė kunigas: „Šiafien nedidelis, o judu čia žaidžiate ir, manau, į bažnyčią neinate. Na, pasakykite, ar buvotė bažnyčioje šiandien?“

„Ne.“

„Tai mat, koki judu esate. Jeigu taip darysite, tai nei dangun nepateksite numire. Bet aš judu pamėgau ir nenorėčiau, kad toliau nelaimė kurį judviejų patiktų. Ateikite pas mane, aš pamokinsiu, kaip reikia elgtis ir kaip dangaus pasiekti...“

„Vat,“ su išdidumu pertraukė kalbą vienas vaiku: „kaip gali parodyti mums kelią į dangų, jeigu pats nežinai, nei kur State st. yra!“

J KUNIGUS?

Tėvas kaimietis, atvažiuojęs atklyti savo besimokinančio sunaus: „Kaip! Jau devinta valanda, o jįsai dar miega!“

Seimyninkė: „Taip, bet tai atleistina—dar tik apie pusę valandos, kaip jįsai gulti nuėjo.“

KAD TAI ANKSČIAUS!

Jauna ir graži mergina, pardavinėdama labdarę bazare kokietaigai: „Pirkite, tamista, šią gražią gėlę,—padovanosite tai, kurią mylite.“

Jisai: „Mielu noru, gražuole, bet, nelaimė, pasiulyta pervačiai—aš jau apsišvedęs.“

NEI KRISLELIO POEZIJOS.

Jauna pati (glausdamasi prie savo vyro): „Mylimasai, kaip jįsai plačia tavo širdis.“

Jisai (žovaudamas): „Klysti, tai apacioje kas nors vinių į sieną kala.“

KAIP BUVO?

— Vakar balijė aš buvau ypata, pie kurią viskas sukinejo.

— Taip girtas buvai?

BUTŲ GERAS ADVOKATAS.

Ji: „Grazus iš tavęs sužadotinis: vakar susitikau tave gatvėje, o tu nei nepastebėjai maęs.“

Jis: „...natai, meilute, meilė žmogų daro kartais aklu.“

CINIKAS.

Yats: „Kuomet aš tave pirmą kartą pamaciau ir susitikau, ašaros man apmėdė akis.“

Pati (susijudinus): „Ištikrųjų? Kodėl, mano mylimasai?“

Pats: „Tu matyt, buvai po pietų ir labai cibulų privalgiusi.“

KOREKTORIUS.

Svečias: „Labai apgailestauju; aš turiu tik lygiai tiek pinigų, kiek reikia sulys sąskaitos mokėti už pietus, ir nei cento nelieka duoti tau ant laus.“

Tarnas: „Niekis, Tamista. Pavelykite man dar kartą peržiūrėti sąskaitą, rasi, tenai yra klaida padaryta.“

ISDAVĖ.

Mama: „Jonuk, nenori pabučiuoti savo naujos auklės?“

Jonukas: „Bijau.“

Mama: „Kodėl?“

Jon.: „Ji gali man rėžti į ausį, kaip tėtai vakar rėžė.“

PRIGAVO.

— Klausyk, senis Martkus, apleidęs tarnystę, užsimanė vesti.

— Tai apgavikas! O jįsai saiko, kad eina pailsin.

DIDŽIOJI SVAJONĖ.

— Juozuk, jei tu taip augsi toliau, tai greitai busi už tėtę augštesnis.“

— Tai gražu bus! Tėtė tuomet turės nešioti mano senas kelines.

KAS IŠLOSĖ?

Jaunas vyras labai nori dalyvauti rengiamamjam vaidinti veikalė. Išjūso jįsai savo prašymais režišierius, ir tasai galop pradžioje priimti jįjį vaidintojų kaitilium.“

„Kokią rolę aš turėsiu?“

džiaugdamasis užklausė priuntaisai.

„Jūs busite vyriausios vaidintojos tėvu,“ buvo atsakymas.

„Ka jįsai daro?“

„Miršta šešias metais prieš pirmą uždangos pakėlimą.“

TEISME.

Teisėjas: „Kodėl tamista gėsišesi su savim tą baisų kuolą?“

Skundžiamasai: „Jūs gi pasiuntėte savo pranešimą, kad stoti teisman savo atsigynimui. Aš išpradijau norėjau kirvį pasiimti, bet paskui nutariau, kad ir kuolo užteks.“

KUR GAUTI „LIETUVĄ“

Galima gauti kiekvieną savaitę „Lietuvą“ už 5c., šiose vietose:

CHICAGO, ILL.

„Anšros“ skaityk, 3140 S. Halsted st. J. I. Bagdziunas, 2334 S. Oakley av. A. Dargis, 732 W. 18th st. J. J. Jankauskas, 1841 S. Halsted st. Fr. A. Jakutis, 1733 W. 14th Pl. P. M. Kaitis, 1607 N. Ashland av. Ant. Kasperas, 3416 Auburn av. Zig. Mickevičius, 235 S. Leavitt st. M. J. Tananevičs, 670 W. 18th st. Mike Valaskas, 345 Kensington av. M. A. Vabal, 1700 N. Ashland av.

BALTIMORE, MD.

Just. Mandrovickas, 112 N. Green st.

BROOKLYN, N. Y.

Ant. Jankauskas, 65 Hudson av. Balt. Juozapavičius, 222 Berry st. Jan. Milevski, 166 Grand st. Ant. Plochocki, 87 Grand st.

CLEVELAND, OHIO.

P. Šukys, 2118 St. Clair av. ELIZABETH, N. J.

Dom. Boczkus, 211 First st.

LAWRENCE, MASS.

A. Ramanauskas, 101 Oak st.

LOWELL, MASS.

A. Jankauskas, 131 E. Merrimack st.

MONTELEO, MASS.

B. P. Miezkinis, 35 Arthur st.

NEW HAVEN, CONN.

K. A. Makarevich, 255 Wallace st.

PATERSON, N. J.

Atkins Broz, 273 River st.

JONAS KULIS

3259 So. Halsted st., Chicago. GENERALISKAS AGENTAS. Lankosi Chicagoj, užrašinėja „Lietuvą“. Renka apgarsinimus ir šiaip spaudos darbus. Perka namus, liotus ir parduoda. Ir šiaip suteikia informacijas biznio reikaluose.

A. Olszewski,

„Lietuvos“ leidėjas.

PETRAS VAITIEKUNAS „LIETUVOS“ AGENTAS. Lankosi dabar New York, N. Y., apsilinkėse. Pas jįjį galite užsirašyti „Lietuvą“ ir prenumeratos pinigų užsimokėti.

A. OLSZEWSKI,

„Lietuvos“ leidėjas.

Apgarsinimai.

KAIP GAUTI DARBAS? Tasai klausimas daugeliui Amerikos lietuvių dabar yra: visuomet buvo lygus klausimu: „Žut ar but?“ Jeigu kurisai šiandien ir turi darbą, jisai negali užtikrinti, kad rytoj ar užpory jįsai nebus be darbo ir vėl kvaršins sau galvą tuom nelentu klausimu. Beveik kiekvienas iš

musų gyvename po amžinu darbo netekimo abejojimu. Ir kiekvienas esame prityrę, kad darbo gavimas buvo labai ap sunkintas anglų kalbos nežinojimu. Kaip prasilinti tą kėblumą, kaip išmokyti anglų kalbos ir turėti pasisekimą savo gyvenime—į tuos klausimus galite gauti užtikrinimą pilna atsakymą, rašydami antrašut: Lietuva Pub. Co., Dictionary Dept., 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill. Jums pilnai bus duoti visi paaiškinimai. Neatidėliokite šis dienos į dieną. Rašykite šiandien, nes paskui, kuomet atsidursite bedarbės dugne, gali būti per vėlu. Jūs sužinosite ne tik tai budą, kaip atsigrinti nuo bedarbės, bet gausite nurodymų (visai uždyka), kaip prasiiekti geresnį gyvenimą. Jūs vėliaus, stovėdami savo laimės viršūnėje, džiaugsitės patis.

VISUOMET PASVEIKSTA.

Mēs gavome, apie metai atgal, pastebėjimą laiška iš Mr. A. Belza: „Aš žemiaus pasirašęs, noriu įteikti mano geriausią padėką Trinerio Amerikoniskam Kartaus Vyno Elixirui, kuris visuomet išgydydavo mane. Kaip tik aš jaučiu skaudėjamą skilyvę, aš imu to vaisto, ir sekančią dieną skaudėjimai paprastai išnyksta, ir išsyk aš gaunu gerą apetitą. Šisai vaistas užstarnauja geriausio visame pasaulyje kredito. Su pagarba, Alois Beza, 1735 West 12th st. Blvd., Chicago.“ Mēs jaučiames labai dėkingi už tokį laiška. Musų vaistas paprastai suteikia veikų palengvinimą tokiuose atsitikimuose. Jūs privileit jį vartoti kiekviename sirguliavime nuo pilvo ir nevirškinimo. Aptiekose. Jos. Triner, Manufacturer, 1333—1339 South Ashland av., Chicago, Ill. Suvarginti raumenis privileitū buti trinami Trinerio Linimentu.

DRAUGIJŲ REIKALAI

JAUNŲ LIET. AMERIKOJ KAUT. KLUBO ADMINISTRACIJA, Chicago, Ill. J. Jankauskas, Pirm., 927 W. 34th pl. A. Zolatorius, Pagalb., 927 W. 34th pl. D. Gulbinas, Prot. Rašt., 927 W. 34th pl. P. Motiejunas, Turty Rašt., 930 W. 34th pl. T. Radavičia, Kasierius, 936 W. 34th pl. J. Mikalauskas, Užliurēt-org., 841 W. 34th pl. DRAMOS IR CHORO SKYRIAUS VIRŠININKAI.

It. Girms, kompoz., Mokytojas choro, 902 N. California av. B. Vaitiekunas, Režišierius, 3149 So. Halsted st. M. M. Juodis, Pirm. choro ir dramos, 3252 So. Halsted st. Mitingai atsibuna kiekvieną pirmą nedidelį mėnesio 1-mą valandą po pietų. T. Radavičiaus svetainėje, 936 W. 34th pl. 23-čios gatvės, ant antrų lubų. Įsigalioja choro ir dramos repetitijos, atsibuna toje pačioje svetainėje. Choro repetitijos atsibuna serodomis, 7:30 val. vakare. Teatrų repetitijos atsibuna petyčiomis, 8-tą val. vak. Tai, jauni vaikinai ir merginos, tie mylite prasiliavinti dailę, kaip tai galinos e teatry lošimuose, tai kviečiam prigulėti prie Jaunų Lietuvių Am. Taut. Klubu, nes J. L. A. T. K. ne vien tik užsiima dainomis, lošimais, bet taipogi ir padėpa ilgoje. Tai, kiekvienas lietuvis ir lietuvalė privalo prisidėti prie jo auklėjimo. Su pagarba, J. L. A. T. K.

Atyda!

PRANEŠIMAS. Pranešu gerbiama lietuviškai Jaunuomenel, kad išvažiuoju į Lietuvą trims mėnesiams, ir per tą laiką šokių mokykla bus uždaryta. Su pagarba, Prof. Julius, 2124 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Amerikos Latvių Socijalistų Darbininkų Federacijos Skyrius rengia DIDELĮ PIKNIKĄ. Su žalsmėmis ir sportais nedėlio, Rugsplūčio 9 d., 1914 m. Stickney Park, Stickney, Ill. Gerai aprūpinata bufetas, griež Stieno benas, Pradžia 11 v. ryte. Įžanga 25c. Visus lietuvius ir lietuvaikes širdingai kviečia atsilankyti. KOMITETAS.

Važiukite Ogden Ave. karais iki Cicero (buvusi 48th) Ave., iš ten važiuokite iki Ogden ir Harlem (72nd) Aves. Iš ten pasiektė keturius blokus į pietus iki darbo.

VASARA!

Visur galima gauti marškinių, bet ne visur bus toki, kaip pas mus. Kitių parduoda po \$2.00, \$1.75, \$1.50 — mēs parduodame po \$1.25. Pasiskubink, kolei yra geras pasirinkimas. THE BRIDGEPORT CLOTHING CO., 3246—48 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Pajieškojimai.

Pajieškau savo giminačio Mikolo Karalevičiaus, Kauno gub., Panevėžio pav., Pampėnų parap., dvaro Adomavo. Girdėjau, kad New York City gyvena. Turiu svarbų reikalą. Meldžiu atsisaukti antrašu: Jonas Karalevičius, 2340 W. 23rd st., Chicago, Ill.

Pajieškau savo tikro brolio Francisiaus Radvilos, Jaunelių kaimo, Gruzdžių vol., Šiaulių pav., Kauno gub. Jis pats, ar kas kitas teiksis atsisaukti adresu: Dominik Radvilas, 2124 Forbes st., Pittsburg, Pa.

Pajieškau darbo; už pradžią mokslo bučornėje arba panašioje įstaigoje, kalbu ir rašau: lietuviškai, rusiškai, lenkiškai, latviškai ir bišk angliskai; turiu palidėjimus iš Rusijos kaslink mano ištikimybės; iš pradžios sutinku ir už mažą atlyginimą tarnauti; kam reikalingas toks darbininkas, meldžiu atsisaukti antrašu: P. Karalius, 10761 Michigan, ave., Pullman Sta. Chicago, Ill.

Pajieškau draugo Felikso Vasiliausko, iš Liolių parap., Raseinių pav., Kauno gub. Turiu labai svarbų reikalą. Jo paties, ar kas jį žino, meldžiu atsisaukti adresu: Petras Saltmairis, Box 125, North Jay, Me.

Pajieškau savo pažios Julijonos Misiulienės, švogerio Antono Zubino ir sesers Magdelenos. Visi iš Žagarės parapijos, Šiaulių pav., Kauno gub. Gyvena, girdėjau, visi Chicagoje. Jų pavėly, ar kas juos žino, meldžiu atsisaukti adresu: Tony Misiul, R. F. D. Box 21, Burnside, Conn.

Pajieškau darbo, bučornėje arba štoro, šneku lietuviškai, lenkiškai, rusiškai ir angliskai, esu jaunes ir darbštus vyrras. Mano adresas: M. Aleksejūnas, 113 Farmer st., Otsego, Mich.

Pajieškau Kazimiero Smigelsko ir Aleksandro Dzezeulsko; abudu Kauno gub., Šiaulių pav., Pašuvės parap. Meldžiu atsisaukti antrašu: B. Kavaliuskas, 316 Second st., Elizabethport, N. J.

Pajieškau Antano Sederevičiaus, Valių kaimo, Šakių parap., Vladislavovo pav., Suvalkių gub. Turiu labai svarbų reikalą. Jo paties, ar kas apie jį žino, Prašau atsisaukti adresu: K. S. Dakauskas, 269 Mayallen st., Wilkes-Barre, Pa.

Reikalavimai.

Reikalingas:—geras Barberis. John Yankus, 1951 Canalport ave., Chicago, Ill.

Reikalaujama kriaučių, vyrų ir moterų. Mēs atidarome naują koutų šapą ir turime vietą pirmos klasos kriaučiams. The Royal Tailors, 73 So. 5th ave., Chicago, Ill.

Ant Pardavimo.

..Parsiudoda:—saulunas geroj vietoj, netoli lietuviškos šv. Jurgio bažnyčios; biznis gerai šdirbtas. Norintis pirkti atsisaukti po antrašu: 3201 Auburn ave., Chicago, Ill.

Parsiudoda:—grosernė lietuvių apieilinkė, 2423 So. Oakley ave., arklys ir vežimas, valgomasis kambaris krautuvis užpakalyje. Savininkas eina pailsin iš biznio.

Parsiudoda:—pigiai 2 saliniai dēlet savininko ligos: 1) 2406 Blue Island ave., kamps Robey st. ir 2) 538 De Koven, kamps Clinton st.; lietuvių ir lenkų apgyventa vieta. Atsisaukti adresu: Stanislovas Czepauskas, 2406 Blue Island ave., kamps Robey st. Chicago, Ill.

Parsiudoda:—už prienamą kainą pirmos klasos karčiama (saloon), kur yra Krenglių salė. Biznis gerai šdirbtas tirstai lietuvių ir kitų tautų apgyventoje vietoje. Dēl smulkesnių žinių kreiptis antrašu: 1905 Canalport ave., Chicago, Ill.

Farmos, Farmos!

Geros ukės parsiudoda pigiai Michigan'o valstijoje. Didžiausioji lietuvių kolonijoje, galima pirkti gerų farmų, gyvenamų su triobomis, sodais ir gyvuliais, taipgi turin ir negyvenamų farmų; laukai geri, prie upelių ir ežerų, netoli nuo geležinkelio ir portavų miestų. Kaina žemesnė nuo \$500 iki \$750 už akrų. Čia galima pirkti imokant tik \$100, liotus palaukiamė daugelį metų pagal sutarties. Kas perka ukę, tam keilonės kaštus apmokami. Kas nori būti turtingu ir sveiku, tegul perka farmą! Gera proga! Atvažiuokit dabar, tai pamatysite kokie jėvai ir daržovės auga. Aš aprodysiu daugelį farmų, iš kurių galėsite rinkties ir praleist vakacijas ant sveiko ir tyro oro. Važiujant, pirkti tikietai i Peacock Lake Co., Mich. Atvažiuo i Peacock, damokėkit 10c. konduktorius ir pasakykit kad išleistų ant sekančios stoties, tai 3 mylios nuo Peacock, Little Menistie River. Tai atvažiuosite ant mano farmos prie pat namo. Laiškus rašant padėk adresa taip: ANTONAS ZABIELA, Peacock, Box 1, Lake Co., Mich.

Derlingos Žemės

Parsiudoda Illinois valstijoje geros derlingos žemės auginimui daržovių ir kitų javų. Taipgi gera vieta laikymui vištų, ančių ir kitų paukščių, 40 akrų farma. Kas nori, gali pirkti 5 akrus ir daugiau. Arli geležinkelio ir ežero. Tyras oras. Apyventa aplinkui gerų žmonių, yra lietuvių, lenkų ir vokiečių, 40 mylių nuo Chicago. Ka tik užauginti, ta viską gali parduoti čia ant vietos už gerą prekę. Todėl pirkti čia farmas ir bukit sau bosa, užsiauginkit sau maistą gerą ir sveiką. Galėsit gyvent sau laimingai, nereikės dejuot, kad bedarbė atstrand. Taipgi mes turime ant pardavimui pigių gerų farmų Wisconsin valstijoje.

Kuris norit pirkti malonėkit atsilankyti, tai aš parodysiu farmą. Adresas: J. K. ORVIS, 111 N. Dearborn st., Chicago, Ill. Telefonas Central 2542.

Parduodama:—naujas dviejų augstų medinis namas, apacioj didelės storas ir keturi kambariai, viršui du flatai po 4 kambarius, gazas, elektrika ir t. t. Geroj, lietuvių apgyventoj, vietoj. Parduodama tuojaus, pigiai. nes savininkas išvažiuoja Europon. Kreiptis adresu: Andrew Klobuchar, 2605 Deodor st., Indiana Harbor.

Parduodama:—gerai įtaisyta, tavarais aprūpinta grosernė su smulkų aikšt krautuve. Vieta lietuvių aplink apgyventa. Labai gera proga, kurios nevertėtų apieisti. Atsisaukit tuojaus po adresu: 2907 Union ave., Chicago, Ill.

Parsiudoda:—labai pigiai 7 passenger touring automobilis, puikiai įrengtas; galima išmalyti ant \$700 iki \$800 vertės loto. Atsisaukit i A. OLSZEWSKIO BANKA Real Estate Dept. 3252 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parsiudoda:—barbernė lietuvių apgyventoje vietoje. 1711 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parsiudoda:—barbernė labai pigiai; pardavimo priezastis; savininkas eina mokslo, nenori laikyti. Kreiptis adresu: 659 W. 18th st., Chicago, Ill.

Gera proga. Lietuviams įgyti pelningą vietą. Parduodama dviejų mūrų namai: vienas 2 metu senas, antras 3 metu, geriausioje miestelio dalyje, lietuvių apgyventoje, 3 storai žemai ir 16 didelių kambarių ant antrų lubų, su visokiais reikalingais įtaisais, visada paremdavota, rendos atneša \$140.00 į mėnesį, \$1680 per metus; galima laikyti visoki bizniui arba salinui, Prekė: vienas \$4500, antras \$5000, taigi atneša 18 ir 20 procentų, taksai pigus Turli ir daugiau namu ant pardavimo, arba paremdavojimo. Atsisaukite: Edward Zaniewsky, Box 349, Westville, Ill.

Parsiudoda farma:—mano paties nuosavybė, 120 akrų, 3 mylios nuo miesto, 15 akrų nuvalyta, likusioji dalis ganykla, kaina \$950.00. Antras: Joe. Kitrusch, Petenwell Rd., Box 5, Necedah, Wis.

Farmos. Utarninko vakare važiuos burlis lietuvių i Wisconsin valstiją pirkti po gabalą derlingos doblilinės žemės. Norinti drauge važiuoti, kreiptis pas: Sunset Land and Colonization Co., (Not Inc.) Room 222, 82 W. Washington St., Chicago, Ill.

Ant pardavimo:—Grosernė ir Bučornė, labai geroj vietoj, apgyventoj lietuvių ir lenkų; senas šdirbtas biznis, norinčiam pirkti gera proga. Atsisaukite antrašu: 2113—137th st., Indiana Harbor, Ind.

Parsiudoda:—geras kriaučiaus štoras, biznis geras, dyštilimas ir taisyman siekia 20-30 doliarų į savaitę, o su naujais drabužiais iki \$50. Gražus kambariai su naujykėmis ir šitu vandeniu, dideli portčiai ir kiemas, randa tik \$22.00 į mėnesį. Parduodama, nes savininkas išvažiuoja iš Chicago. Kreiptis: 2637 So. Halsted st., Chicago, Ill.

Parsiudoda:—3 augstų mūrinis namas; randos \$812.00. Pigumynas: \$4800, prie Leavitt st., art 22nd st. Kreiptis Telefonu: Albany 1208.

NAUJA UZEIGA

Pirmutinė savo ryšies lietuviška užeiga ypatingai lietuvių jaunuomenel vasaros karščiui. Kviečiame visus, ypatingai Bridgeport jaunuomenę, i mūsų užiegos vietą; čia gausite visada šviežią ir skanų „Ice Cream“ su įvairiais pagardinimais. Vasaros karštime laike geriausia vieta atsivėdinti, neapsvaiginus proto.

LITHUANIAN ICE CREAM PARLOR M. J. DAMIJONAITIS, Savin. 901 W. 33rd St. kerte Auburn Ave. Priešai šv. Jurgio bažnyčią.

AR TURITE mano didelį kryžių, knygų ir kitokių katalikiškų dalykų katalogą? Rašykite šiandien, o aptursite dykai. Reikalauju agentų pardavinėjimui mūsų geležinių kryžių. Duodu gerą nuosimti. Adresuokite: C. Kentralis, 448 Leonard st., N. W. Grand Rapids, Michigan.

PRANEŠIMAS Bizniriams ir Draugijoms Atidarėme naują lietuvišką SPAUSTUVĘ ir dirbam visokius spaudos darbus, gražiai, greitai ir pigiai. KEISTUTIS PRINTING CO. J. K. Valinskis, Pirm. 8317 Auburn ave., Chicago, Ill.

Sveikas Žmogus

yra stiprus, pilnas gyvumo ir energijos. Liguistas žmogus rūpinas, jaučiasi pavargęs, nusilpęs ir galutinai sunaikintas. — Jeigu jūs jaučiate bent vieną minėtų simptomų, tai neatidėliokite, bet tuojaus pradėkite vartoti

SEVERA'S BALSAM OF LIFE

(Severos Gyvaties Balsamas). Ir grįžkite i sveikatos kelią. Kiti, kurie taip padarė, tvirtina, jog minėtoji gyduolė yra nepaprastai puikus stiprintojas.

Jisai atitaiso virinimą ir prašina užkietėjimą. Tatai yra vyrams ir moterims abelsas stiprintojas. Jisai sustiprina anėmiskų ypātų kraują. Atitaiso netvarkų virinimą, dispepsiją sergančių. Jisai suteikia norą valgyti ir sutvarko viršinimą. Kaštuoja 75 centus.

Severa's Gotthard Oil. (Severos Gotthardis Aliejus). Nuo skausmų ir dieglių. Paviršutiniam vartojimui. Kaštuoja 25 ir 50 centus. Severa's Tab-Lax. Cukrinis vidurių sulnuosotojas. Vaikams ir suaugusiems. Kaštuoja 10 ir 25 centus.

Reikalaukite vien Severos Preparatus. Jeigu aptiekorius negalėtų išpildyti reikalavimo, užsisakykite tiesiog nuo W. F. SEVERA CO., Cedar Rapids, Ia.

Kas labiausiai reikalinga lietuviui šioje šalyje?

Niekas neužginčys, kad pirmiausiai reikia mokėti šios šalies kalbą. Kiekvienas žmogus, atvykęs į šią šalį, pajunta didžiausią trukmę, nemokant anglų kalbos. Kiekvienas trokštantis daugiau apsišviesti, kiekvienas norintis pagerinti savo medžiaginį stovį geresnės vietos arba brangiau apmokamo darbo gavimu, einantis į biznį, norintis pasiekti augštesnio stovio visuomenėje, yra priverstas mokėti anglų kalbą arba ją bent suprasti. Lengviausią vadovėlį, praktiškiausį rankvedį ir pilniausią žodyną gali pasirinkti iš žemiaus minėtųjų:

1. Angliškos kalbos vadovėlis, tiems, kurie nori trumpu laiku pramokti angliskai susikalbėti kasdieniniuose reikaluose. Sutaisė J. Laukis, trečia pataisyta laida.....25c

2. Kaip rašyti laiškus Lietuviškoje ir Angliškoje kalbose, suprantamas ir tinkamas pamokinimas susirašinėti su visokiais asmenimis: laiška tėvų i vaikus, vaikų i tėvus, vaikinių i merginas, merginių i vaikus; tarnų i darbdavius ir t. t. Sutaisė J. Laukis, 293 pusl., graži spauda.....75c

Tas pats audimo apdaruose.....\$1.00

3. Rankvedis Angliškos Kalbos. Praktiškas budas išmokinti angliskos kalbos pačiam per save be mokytojaus pagalbos. Pagal Ollendorffą, Harvey, Maxwell ir kitus sutaisė J. Laukis. Ketvirtas pataisytas spaudimas, turi 310 pusl.\$1.25

4. Žodynas lietuviškai-angliškai ir angliškai-lietuviškai kalbų. Čia rasi visus lietuviškus žodžius, išverstus anglų kalbon, ir angliškus žodžius, išverstus lietuvių kalbon. Prie kiekvieno angliško žodžio kabėse yra pridėta tarmė, kaip žodžiai angliškai tarti. Taipgi kiekvienas lietuviškas arba angliškas žodis paženklinintas kursy vėmėmis raidėmis, prie kokio gramatikos skyriaus jis priiguli. Sutaisė A. Lalis. Knygos formatas 6x9 col. Gražiais Moroko (zagreno) apdarais, nugara ir kampai, sonai audimo, ant nugaros parašai, išpausti aukso raidėmis. 1274 pusl. Kaina.....\$6.00

Kurie viso žodyno, kokių nors priežasčių dėlei, nenorėtų audimo negalėtų įstaisyti, tiems žodynas yra paskirstytas i dvi dalis. Pirmoji lietuviškai-angliškoji dalis, pusl. 835, gražiais audimo apdarais. Kaina.....\$2.50

Antroji, angliškai-lietuviškoji dalis, pusl. 835, gražiais audimo apdarais. Kaina.....\$4.00

Išgyk tuojaus virš pamintetas knygas, mokinkis iš jų anglų kalbos. Mokinis reikia visiems, ir mokinis nėra nelaimė perversi. Juo greičiau pramoksi šios šalies kalbą, juo greičiau ateis tau šviesesnė ateitis ir laimė

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

VISOKIUS
Spaudos

**D
A
R
B
U
S**

Atlieka greitai
pigiai
ir
graziai.

Kaip tai:
Knygas,
Konstitucijas,
Vizitines ir Biznio
Korteles,
Uzprašymus
Ant vestu žiu,
Perstatymams ir
Baliams
Programas,
Afišas,
Tabeles,
Cirkuliorius,
Bankos čekius,
Laiškams ir
Konvertams
Antgalvius,
Biznieriams
Sieninius
Lietuviškus ir
Angliškų
Kalendorius,
Etc. Etc.

Naujausio stiliaus
raidės
grazi spauda.

'LIETUVOS' SPAUSTUVE

3252
South Halsted Street
CHICAGO, ILL.

New City Savings Bank

A. J. BIERZINSKI, Pres.
4601 So. Ashland Ave.
Chicago, Ill.

AR ZINAI

KADA IR IS KUR GERIAUSI IR GREICIAUSI LAIVAI ISPLAUKIA IR KIEK SIFKORTE KASTUOJA — Parašyk mums atvirute, paduodant savo adresą, o mes pasiūlysiame mums rublij kainas ir reikalingas blankas.

AR SIUNTEI KADA PINIGUS PER MUSU BANKA? — Prisiųsk mums savo adresą, o mes pasiūlysiame mums rublij kainas ir reikalingas blankas.

Mes aprupiname visus Bankinius ir Seno Krašto reikalus pigiai, greitai ir tinkamai. Kiekvienam reikale kreipkitės į mums.

Namai ir Lotai

Laikai gerinasi, darbai pradeda geriau eiti, taigi ir žmonės pradeda geriau pirkti namus ir lotus.

Pirkimas namų ar lotų yra geru daiktu, jeigu žmogus nusiperka tokioje vietoje, kur proporcingai kainos kyla augstyn. Vienok ne visiems tas pasiseka.

Yra žmonių, kurie pora metų atgal pirkė lotus Gary, Ind. po \$500 ir \$800, pasitiekdami ant jų uždirbti, bet, tenai darbams sumažėjus, šiandien jie norėtų savo lotus už pusę to parduoti, bet neranda pirkėjų.

Yra ir tokių, kurie pirkė lotus po kontraktu ant išmokėsčių, o kada visus pinigus išmokėjo, negali gauti ešty popierių ir neturi nė loto, nė pinigų. Yra ir tokių, kuriems prisiėjo mokėti už brūkavimus naujų uilyčių, įvedimą surų ir vandens daugiaus, kaip jų lotai kaštavo, ir tada turėjo savo lotų išsidžadi. Tokių atsitikimų buvo ne vien Gary, bet ir kitose naujose subdivizijose.

Todėl, pirkdami lotus, pirmiau apsirokuokite, kiek jums kaštuos takšos, uilyčių brūkavimai, surų ir vandens įvedimas ir kiek už tą lotą paskiau gausite. Jei norite, kad jums pirktas lotas apsimokėtų, tai pirkite jį Chicagos mieste, ant Halsted Street.

Čia jau yra padarytos ir uilyčios ir suros ir vanduo įvestas ir visas išmokėtas, ir Chicagos mieste lotai nepuola, bet kyla augstyn.

Ant Halsted uilyčios tarp 31-mos ir 34-tos gatvių du metai atgal galėjote pirkti lotą už \$1200, o šiandien jau už juos moka po \$3000. O kada šį rudenį atsidarys čia didysis Teatras, tai čia lotų ir namų kainos žymiai pakils.

Todėl, jei nori turėti geras properties ir ant jų uždirbti, tai pirkite lotą čia.

Mes taipgi turime čia pardavimui ir keletą namų su gerais štorais, kurie neša geras randas, ir parduodame juos ant labai lengvų išmokėsčių. Įmokėk tiek, kiek gali, o restą pati namo randa tau išmokės. Taipgi ir lotus parduodame ant lengvų išmokėsčių. Įmokėk tik \$500, o restą ant ilgų metų išimokėjimui. Atmink, kad už šituos lotus už pusės metų, gausi kelis šimtus daugiau, negu šiandien moka. Čia yra vieta, kurioje yra gera ateitis. Ateik į mūsų Banką ir darsiznok apie tai.

A. OLSZEWSKI BANK
3252 So. Halsted St., Chicago, Ill.

NEW CITY SAVINGS BANK
4601 So. Ashland Ave., Chicago.

Geo. L. Ukse pres., St. Marcinkevics vice-pres., A. J. Bierzynski izdininkas. Prima bankon pinigus ir moka 3%. Už sudėtus pinigus mūsų banko duodame čekių knygetę, iš kurios pasirašyti čekiai tinka visur. Skolina pinigų ant Real Estate, Perka ir parduoda namus ir lotus. Išsamo bankines skryneles (boxes) po \$2.50 metams. Parduoda sifkortes ir siunčia pinigus į visas svieto dalis.

Bankos Valandos: Penedėliais, se-redomis, ketvergais ir subatomis nuo 8 ryto iki 9 vakaro; nedėliomis, utarninkais ir petnyčiomis nuo 8 ryto iki 6 vakaro.

Telefonas Humboldt 4532

Atdara Dieną ir Naktį.

L. KAPLAN MAUDYKLIŲ CO.
Rusiškai-Turkiškos ir vi-
eskių rūšių maudyklės.
1914-1916 W. Division Street
Arti Robey st.

Taipogi Rusiškai-Turkiškų maudyklių kambariai ir moterina, Garzaskutylė kruvoje. Chicago.

TELEPHONE DROVER 1924

Geriausia Akušerka

O. Jonikiene
3364 S. Halsted St.
(Kampas 34 to)
Chicago, Ill.

J. J. STASULANIS,

FRAKTISKAS ISDIRBEJAS IR PARDAV-
IAS MUZIKALISKU INSTRUMENTU.

Tuolia krautuvis ir dirbtuvė muzi-
kaliskų instrumen-
tu. Dirbu naujus ir
gerai patalau
senus instrumen-
tus. Nesikeipkit
prie agentų, ke-
riems už patarima-
vima turite moki-
ti, kreipkitės sta-
čiai į mano dirbu-
tuvę, bus jums pi-
giaus. Turu 36
metų praktika ir
patalpimus iš Ro-
sijos, Vokietijos ir
Amerikos, kad dar-
bia patirinkimas įvairių muzikališkų instru-
mentų, ir mano kainos daug pigesnės kaip kitų.
Jei pirkite nebutų kuom nors užgadin-
tas, at permainau, arba patalau suidėję. Savo
darba gvarantuju.

J. J. STASULANIS,

3231 S. Halsted st., Chicago, Ill.

Tele. Canal 4052

Dr. A. K. RUTKAUSKAS

2302 So. Leavitt St. Kampas 23-ties gatvės
Chicago, Illinois

F. A. JOZAPAIČIO APIEKA

Telefonas Yards 155 ir Yards 551.
Čiaukome tik geriausius vaistus.
Ypatinga atyda atkreipjame į gerą iš-
pildyma receptų. Reikalui esant, mel-
dame pas mus kreiptis.
Laiskus tik tiem atakoms, kurie pri-
siunčia už 2c. stampą.
F. A. Jozapaitis, Apiešos Precivorius.
3601 So. Halsted St. Chicago, Ill.

SUSI-VIENIJIMAS

ISTEIGTAS 1886 M.
Kiekvieno lietuvio privalumu yra prisidėti prie tos organizacijos. Moka pašalpą ligoje po \$6.00 savaiteje ir turi keturis apsaugos laipsnius:
\$150
\$300
\$600
\$1000
Išmokėjo našlėms ir našlaičiams posmertinių pa-
šalpų \$91,797.68; įvairiems kultūros reikalams \$8,431.18.
Turtas išneša (1 d. Sausio 1914 m.) \$64,620.36.
A. B. Strimaitis, Centr. Sekr.
307 W. 30th St. New York, N. Y.

LIETUVIŲ APDRAUDOS DRAUGIJA

ANTANAS A. ŠLAKIS ADVOKATAS

Veda visokias bylas, civiliškas ir kriminališ-
kas visuose teismuose (suduose). Peržiuri
obstraktus ir padirba visus kitus legališkus
dokumentus.

MIESTO OFISAS:
Room 1014 Association Bldg.
19 So. LaSalle St.
CHICAGO
Telephone RANDOLPH 5246

BRIDGEPORTO OFISAS:
3255 So. Halsted Street
(Priešai 33-čią gatvę)
VAKARAIŠ: nuo 7 iki 9 val.,
išskiriant nedėlias
Telephone DROVER 5326

D-re Maria Dowiat-Sass

Moterų ir vaikų ligų specialistė

Ofisas
1725 West 18th Street
Tarp Paulina ir Wood gat.
Phone Canal 1208

Valandos:
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto
nuo 7:00 iki 8:00 val. vak.
Nedėlioms
nuo 9:30 iki 12:00 val. ryto

Rezidencija
5208 W. Harrison Street
Tel. Austin 737

Valandos:
tikslai iki 9:00 kiekvieną rytą

MICHIGAN FARMOS

George W. Swigart, Swigart Tract'o savininkas, nori pranešti, kad Antanas Kiedis daugiau netarnauja pas jį. Lietuviai visose Suvenytose Valstijose žino Mr. Swigart'o žemes Michigan'e. Daugelis jų turi dabar jo mapą. Šioji mapa rodo miestus Wellston ir Peacock, kuriuos Mr. Swigart išsklypavo. Wellston yra 12 mylių į šiaurį nuo Peacock ir yra jojo vyriausioji Michigan'o buveinė, kur įsilaiko ofisą ir aštuonis automobilius, kad rodyti laukus. Mr. Swigart yra nutaręs parduoti šią žemę tiesiog lietuviams ir tokiu būdu išgelbėti juos nuo komisių mokesčių. Kuomet jūs perkate nuo jo, jūs perkate tiesiog. Jisai varo plačiausią laukų būtinį Michigan'e ir kas dvi savaites veža visą karą pirklių į šiuos laukus. Paklauskite ekskursinį dieną ir ratų, jokių kaštų už automobilius. Jisai turi 50,000 akrų, iš kurių galima pasirinkti. Jojo lietuviška kolonija Mason, Manistee ir Lake pavietuose yra didžiausia Suvenytose Valstijose. Jisai yra pardavęs šimtus farmų lietuviams, kurie yra čia apsigyvenę ir kuriems gerai kiojasi. Jeigu jūs neturite mapų, rašykite tuojauš dēlei vienos, taipogi literatūros, ir sužinokite viską apie šią naują Lietuvą Amerikoje, kur lietuviai yra luosni ir nęprigulmingi. Laukai nuo \$10 iki \$25 už akrą, arti gražių ežerų ir upių ir gerų miestų. Lengvos sąlygos — nuo \$50 iki \$200 įmokėti ir \$10 kas mėnuo. Kuomet žemė yra pusiau išmokėta, įsila apdraudžia jus be jokių kaštų; taip kad jeigu jūs mirtute, tai likusioji dalis užrašoma jūsų šeimynai. Pasiklausk vadovaujančių lietuvių Chicagos ir ant laukų dēlei atsiliepių. Jie papasakos jums apie Mr. Swigart'o finansinį stovį ir dorumą, teisingą reikalų vedimą su visais lietuviais lygiai per praėjusius metus. Daugiau lietuvių atvažiuoja pirkti žemes šimtet 18 daugelio valstijų negu kad kuomet nors 'pirmiau. Jie džiaugiasi, kad pasiluosuoja iš kasyklų ir dirbtuvių. Čia yra mokyklų, gerų kelių, telefonų ir t. t., ir mes dabar pasiruošę pradėti lietuvišką baznųčią. Lietuviai čia augina visokių rūšių žolį, javų, daržovių ir augina galvijus, avis ir kiaules. Musų klimatas ir laukai labai panēši į paliktuosius sename krašte. Atvažiuokite ir prisidėkite prie šios didžios lietuvių kolonijos. Rašykite mums tuojauš, ar jūs galite prisidėti prie mūsų sekančios privatinės karų ekskursijos via P. M. R., išvažiuodami iš mano Chicagos ofisų 11 val. išryto utarninke, rugpjūdo (Aug.) 4 d. Tikietas nuo Chicagos iki Wellston ir atgal \$8.30, kurie atrokuojama prie pirkimo. Mes atsakysime jums lietuviškai. Mr. Swigart turi savo didelius vyriausius ofisus First National Bank Bldg., Chicago.

ANTRASAS: **George W. SWIGART**
J 1247 First National Bank Bldg., Chicago, Ill.

Tel. Morton Park 351

Anna A. Tuttlis

Chicagoje Pirmutinė
Mokslą Baigusi Lie-
tuvė Nursė, Akušerė
ir Masažistė.

1339 S. 48th Ct. Cicero, Ill.

Dr. O. C. HEINE

DENTISTAS
OFISAS—Kampas 31 ir So. Halsted gat.
(Vyriausias vėr apdiekas.) 3C CHICAGO, ILL.

ANTANAS VISBARAS

Parduodu namus ir lotus po visą Chicago. Apdraudžiu namus ir rakandus nuo ugnies geriausiose kompanijose, kaip Royal, North Western ir kitose, kurios turi po keletą milijonų kapitalo. Taipogi parduodu farmas po visą Ameriką ant labai lengvų išmokėjimų. Duodu paskolas ant pirmo mortgage.
3112 So. Halsted st.
CHICAGO, ILL.
Telefonas Yards 3159.

RUSIJOS VIENITELE TIESIOGIE RUSIJOS
IR AMERIKOS LINIJA TARP KANADOS

RUSSIAN-AMERICAN
CZAR CZARITZA
KURSK DWINSK
RUSSIA
REPULIAPAI
10 DIENŲ PLAUKIOJIMAI
Greičiausi, Puikliausi, Didžiausi
dvidejų ir trijų pavarzinių laivai tarp Liepo-
jaus ir New York ir nuo New York iki Rot-
terdam ir Liepojaus. Vidutinės kainos. Kreipis-
prie A. E. Johnson & Co., Gen. Pass. Agents,
37 Broadway, New York, N. Y.

Ar matei kada-nors laikraščių

"DRAUGA"?

"DRAUGAS" yra 8-nių puslapių didžiausio formato, vedamas geriausių redaktorių. Rasi jame geriausių raštininkų raštų ir visokių žinių iš Lietuvos, Amerikos ir iš viso pasaulio. "DRAUGAS" gvilvena svarbiausius gyviusius lietuvių reikalus.
"DRAUGAS" atsiolina m. m. \$2, pusel m. \$1
Užsiunusiu metams \$3, pusel metų \$1.50
Rašydami laiškus adresuokite
DRAUGAS PUB. CO.
2634 W. 67th St. Chicago, Ill.

PUIKI FARMA

Didelė farma iš 325 akrių, tame apie 200 akrių išdirbtos žemės, o restas miškas ir ganyklos. Žemė nesunki išdirbimui, gera kornams, bulvėms, javams ir daržovėms. Tikiai keturios angl. mylios nuo strytkario ir geležinkelio ir tik 6 mylios nuo miesto. Puiki vieta. Aplink daug lietuvių fermerių.
Ant farmos visi naujausi ūkiški įtaisymai ir įrankiai. Salio (rauginimui kornų) ant 25 karvių, tartokas lentų pjovimui, geri būdinkai; 4 arkliai, dvi poros jaunių, 16 karvių ir t. t. Viena mylia nuo "krymeri", kur sviestą dirba ir visą pieną superka. Mokykla ant farmos auko. Parduodama su visais šiemetiniiais javais.
Savininkas pats prižiūrėti negali. Todėl parduos ant lengvų išly-
gų: gali parduoti visą farmą, arba dalimis (nes susideda ji iš dviejų farmų viena prie kitos), gali išmainyti ant gero namo miesto. Kas nori artimesnių žinių, tegul atsišaukia adresu:

UKININKAS,
260 E. Main st., Amsterdam, N. Y.

Turek Savo Namuose

Geriausią Degtinę (arielką) jei nori būti sveikas ir turėti kuom pavašinti savo mylimą svečią. Daktarai rekomenduoja už geriausią degtinę

S-O-L-O Rye

Kaipo Skany, Tvirtą ir sveiką gėrymą
Geriausiai pastiprinanti, priimna, skani
ir sveikiausia stalava degtinė.

Gaunama visuose geresniuose Saljnuose
STRAUS BROS. CO. Išdirbėjai, DEP'T L. CHICAGO, ILL.

216 W. Madison St. A. CHAPOSKE, ir T. PODLASKIS lietuvių agentai

Rusiškas Dvierennastis, Pasportus, Affidavitus, Kontraktus Pirkimo Namų ir Biznių ir Visokius kitus Rejenta- liškus Raštus Geriausia Padaro

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS

Iškolektuoja vekselines paskolas, algas, da-
les ir pinigus, paliktus kitose bankose Ame-
rikoje ir Europoje greitai ir pigiai.

LIETUVOS REJENTALIŠKAS BIURAS
A. OLSZEWSKIO BANKOJE
3252 SO. HALSTED ST., CHICAGO.

BIURO VALANDOS:

Utarninkais, Ketvergais ir Subatomis nuo 6 iki 9 vakarais
Nedėliomis nuo 9 iki 12 rytais

Bell System

Išmintingas sąveikimas yra raktas Bell
telefono patarnavimo.

Už jūsų Bell telefono yra armija 200000
vyrų ir moterių, dirbančių kruvoj, kad
jums patarnavimas būtų kuodidžiausias ir
kuogeriausias.

Vaisius jų sujungto veikimo yra telefono
patarnavimas toks, kurisai sviete neturi
sau lygaus didumu ir išnašumu.

Vartok vietinį ir Long Distance
telefoną apsciai.

Chicago Telephone Company
Bell Telephone Building
Official 100